

ЕЛМАЙРА ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІДСЛОНЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКОВІ

Д-р М. Куропас буде головним промовцем

Елмайра, Н. Й. — Субота і неділя, 22-го і 23-го серпня, будуть історичними днями тут для українсько-американської громади, бо тоді кінця тижня буде багато тут активностей і святкування з нагоди відкриття нового пам'ятника Тарасові Шевченкові, що стоятиме в центрі публічного парку його імені.

Запланований концерт на суботу, 23-го серпня, прикрасить своїм співом оперний співак з Метрополітаної опери Андрій Добрянський, піаніст-аккомпаніатор Тома Гринків, "Гомін" — ансамбль бандуристів з Нью-Джерсі, "Сурма" — хор з Сиракуз, Н. Й.; танцювальна група "Черемош" з Рочестера, Н. Й.; і місцевий танцювальний ансамбль.

У суботу вранці, 22-го серпня, о год. 11-й урочисто відкрито офіційні представники міста, УКЦеркви і української громади пам'ятник Пророкові України, Владика Василь Лостен, єпископ Стамфордський, побагословить Пам'ятник. Д-р Мирон Куропас, заступник головної президентки УНСОЗу, оголосить слово про Великого Кобзаря. З мистецьких одиниць тут, на самому відкритті Пам'ятника, співають ансамбль бандуристів "Гомін". В історичних цих урочистостях пообіцяли

взяти участь кілька сенаторів і конгресменів, як і інші визначні особистості американського світу.

Після самого відкриття у Парку ім. Шевченка, що так називається від тієї події, буде цілоденне святкування, участь у якому візьме оркестра "Веселка" з Бінгемтону, Н. Й. Тут будуть стенди з українськими містрами й іншим пікіноуї харч. холодні й гарячі напої, а крім того — презирні гри для дітей, молоді до-рослих.

Якраз тепер Шевченківський комітет Пам'ятника, що його очолює інж. В. Корчинський, шліфує останні деталі цієї імпрези, працюючи одночасно над завершенням Пропамятної книги, що вийде з друку влітку перед цим торжеством.

Шевченківський комітет в Елмайра Гайтс закликає всіх українців з міста, околиць й дальших українських поселень прибути на цей великий день до їхнього міста і прислатися до святкування. Якщо хтось хоче скласти свою цеглину на будову цього Пам'ятника, може це зробити, виславши свій дар на Shevchenko Memorial Fund, 156, Horsheds Blvd., Elmira Heights, N. Y. 14903. Повний список всіх жертводавців буде оголошений у Пропамятній книзі.

Яків Гніздовський бере участь у пересувній виставці

Нью-Йорк, Н. Й. — В минулому році Пратт Графік Центр у Брукліні, відома на всю Америку мистецька інституція, організувала була цікаву виставку "Тварин в друку" у своїй галерії; яка мала великий успіх в Нью-Йорку. У цій виставці мистець Яків Гніздовський був репрезентований двома цікавими дереворізами, які втілювали загальним захопленням відвідувачів.

Яків Гніздовський

ка буде в Мінт-Музеї мистецтв також в Шарлотт Норт Каролайні. В липні буде в університеті Брінгма Янга у Прово, Юта; місяць вересень — в Ніягарському Коміоні коледжі в Сент-Борні, Нью-Йорк, і в кінці цих перездів весь листопад пересува виставка "Тварин в друку" буде в Адам-Стейтському коледжі в Аламо, Колорадо.

Одноразово з цим тривалим показом дереворізів Я. Гніздовського тепер, в липні, від середі 1-го до 12-го в неділю, мистець мав виставку у Ван-Саатен Галерії у Чикаго, Іллінойс, що проишла з великим успіхом. Це була "подвійна" виставка, бо поруч з Я. Гніздовським експонувала тут свої твори скульптор Марджорі Мішель, яка також залюбки ліпить звірат, і в цьому нагадує децим — твердять деякі знавці — Гніздовського.

РЕЧНИКИ КОЛИШНЬОГО РЕЖИМУ Поль Пота в Камбоджі перейшли до протинаступу на політичному відтинку проти теперішнього комуністичного режиму в цій країні. Колишній міністер закордонних справ уряді Поль Пота ствердив, що жертви переслідувань цього уряду значно нижчі, від жертв які тепер поносить населення в Камбоджі. Єнґ Сарі, один з речників попереднього уряду, який прибув на конференцію ОН в справі Камбоджі, заявив, що не більше одного відсотка жертв у Камбоджі спричинила політика і переслідування уряду. Більшість жертв загинуло з інших причин. У справі загального числа жертв є також великі розходження. Максимальну цифру подають на приблизно три мільйони, а інші кажуть, що не було більше мільйона жертв. Конференцію ОН в справі Камбоджі засуджує Москва та її сателіти з огляду на те, що на ній будуть дискутувати над політикою теперішнього уряду, який після окупації Камбоджі в'єтнамськими військами, назначив в'єтнамське командування.

Комітет для балтійців і України відбув перші наради

Вашінгтон (Американці в Обороні Людських Прав в Україні). — Нам потрібно більше членів до Ад-гок Комітету в справах Балтійських країн і України як у Палаті Репрезентантів, так і в Американському Сенаті" — висловився конгресмен Браун Доннеллі (демократ з Массачусетс) під час спеціальних публічних зборів Ад-гок Комітету Палати Репрезентантів у Капітолі, тут, 11-го червня, 1981 р.

"Нам потрібна підтримка всіх етнічних груп, щоб поширити цей Ад-гок Комітет і зробити його двопартійним і двопалатним", — твердив конгресмен Чарльз Ф. Догерті (демократ з Пенсильванії), який був головою зборів. Він подав, що в Комітеті вже 19 конгресменів. Крім Ч.Ф. Догерті і Б.Коннеллі членами Комітету є конгресмени: Дон Ріттер (республіканець з Пенсильванії), Джеймс К.Койн (республіканець з Пенсильванії), Дон Бейлі (демократ з Пенсильванії), Юджин Аткінсон (демократ з Пенсильванії), Річард Оттінгем (демократ з Нью-Йорку), Джозеф Адаббо (демократ з Нью-Йорку), Джеральд Ферраро (демократ з Нью-Йорку), Крістофер Сміт (республіканець з Нью-Джерсі), Едвард Дервінські (республіканець з Іллінойс), Франк Анунціо (демократ з Іллінойс), Генрі Гайд (республіканець з Іллінойс), Тобі Рот (республіканець з Висконсин), Ніколас Маврулес (демократ з Массачусетс), Лоренс Кофлін (республіканець з Пенсильванії), Джан ЛеБутіліс (республіканець з Нью-Йорку), Вільям Карні (республіканець з Нью-Йорку), і Джеймс Флоріо (демократ з Нью-Джерсі).

Члени латвійської, литовської, естонської та української делегації записали свою підтримку в присланню нових членів для Ад-гок Комітету в Палаті Репрезентантів і в Сенаті. Українська делегація складалася з груп за людські права з Філадельфії, Рочестера, Нью-Йорку і з Української Національної Інформативної Служби (ЮНІС-УККА) з Вашингтону, Д.К.; були в делегації також представники АОЛПУ та багатьох інших організацій.

Данило Марчишин (член АОЛПУ) повідомив, що його організація — Американці в Обороні Людських Прав в Україні з ослідуком в Нью-Йорку — вишле листи до

всіх конгресменів і сенаторів з проською прилучитися до Ад-гок Комітету, і вона докладе зусиль, щоб приєднати всю 15-ти особову делегацію зі стейту Нью-Джерсі до Комітету разом з сенаторами. Конгресмен Догерті сказав, що він радо прийме будь-яку допомогу і висловив надію, що більше організацій заангажуватися в цій справі.

Чарльз Ф. Догерті, який вже перед тим зустрівся з членами Ад-гок Комітету у справі Балтійських країн і України, звернувся до присутніх етнічних делегацій за додатковими сутєстями, після чого він подав справу, яка стоїть на порядку дня Комітету:

- * Відзначування спеціальними ухвалами Днів, які мають особливе значення для українських і балтійських громад.

- * Шукання зв'язків з Державним департаментом у справах, якими зацікавлені ці громади, включно з фінансуванням вільних іноземних місій і права визначати послів.

- * Відновлення заходів оснувати Американський консулат у Києві і затруднити в ньому особу, яка володіє українською мовою.

- * Обставання за політичними в'язнями (у ССРСР).

- * Підтримка радіо "Вільна Європа", радіо "Свобода" і "Голос Америки".

- * Встановлення зв'язків з видавничим Бюро Уряду з метою виправляти мали і документи, на яких надруковано невірні дані про Латвію, Литву, Естонію і Україну.

- * Вивішування національних прапорів у відповідні Дні незалежності цих народів у Капітолі у Вашингтоні і утравлення відповідним пам'ятником ідеї волі для Поневолених Народів.

- * Приєднання до Ад-гок Комітету членів обох партій у Палаті Репрезентантів і в Сенаті.

Учасники зборів у записках і коментарях порушували справу збіжового ембарго щодо Соевтів, подвійного совєтського громадянства, надмірних платностей за посилки до ССРСР, відкриття консулату в Києві з кваліфікованим персоналом, про американську підставову політику відносно Балтійських країн, статус совєтських вояків в Україні і в Балтійських країнах, що

(Закінчення на стор. 7)

Відбудеться Фестиваль Молоді на "Верховині"

Глен Спей, Н. Й. — В диях 17, 18 і 19-го липня 1981 року, відбудеться на оселі Українського Братського Союзу "Верховина" в Глен Спей, Н. Й., шостий Фестиваль Української Молоді з участю ансамблів з Чикаго, Вашингтону, Торонта, Нью-Йорку і інших місцевостей.

Цього року на просторій сцені "Верховини" на тлі старовинних сосон виступити вперше Танцювальний ансамбль СУМА "Україна", кер. Степан Бабиш, хореограф Євген Літвінов. Популярний вокальний ансамбль "Намісто" з Вашингтону, який випустив уже дві власні платівки, виступить тепер з новою програмою, присвяченою творчості трагічного померлого композитора Володимира Івасюка.

Хор "Думка" з Нью-Йорку виступить з концертом в суботу в поплудневій програмі, під керівництвом Степана Комірного. Всі три дні виступатимуть учасники Мистецької Студії Танців Роми Прийм-Богачевської з показами нових креаций у ділянці танців. Програма переплетена виступами гуцульських музик та сольними Богдана Андрусича. Окремі концерти дадуть оркестри "Буря" з Канади і "Іскра" та "Червона Калина".

По концертній програмі в п'ятницю — забавя при звуках оркестри "Буря" з Канади. В суботу по програмі забавя при звуках оркестра "Буря", "Іскра" і "Червона Калина" в павільйоні і на відкритому просторі під наметом.

Під час Фестивалю відбудуться виставки, покази мистецьких виробів і картин. Участь беруть понад 35 мистців і підприємців з різних краєм.

Для гостей відкрито простора і дільна оселі, як теж на площі Фестивалю польова кухня та стенди з різними харчами і напоями.

"ШАХТАР" ВІДМОВИВСЯ ВІД УЧАСТІ В ТУРНІРІ

Нью-Йорк, Н. Й. Українська футбольна дружина "Шахтар" з Донецька в останній хвилині відмовилася від участі у футбольному турнірі поміж дружинами "Космос", "Савтгемптон", Англія і Сіетл, Ваш. Причиною відмови, "Шахтар" була участь в дружині "Космос" змагуна Сіва Вегерле громадянина Південної Африки, яку ССРСР обвинувачує в практикуванні політичних апартеїду. Дружину "Шахтар" заступив шотландський клуб "Селтік" Глазгов.

На Близькому Сході проходять політичні й мілітарні маневри

Вашінгтон. — Басейн східної частини Середземного моря і прилягаючі до нього країни стали тереном цілого ряду політичних потягнень і військових заходів Президент Рєген доручив своєму спеціальному висланцю знову удатися туди. На закінчення маневрів со-ветської морської флотії й десантних частин в східній частині Середземного моря совєтська морська піхота висадилася в Сирії.

В Лівані, не зважаючи на американські заходи й на посередництво комісії Арабської ліги, що не дійшло до повного перемир'я, Сирійські військові частини ще далі оточують християнський центр Загле і командування сирійських військ не розпознали ніяких заходів для усунення з долини Бекаа своїх ракет совєтської продукції, які загрожують ізраїльському летунству й через що Ізраїль домагається їхнього усунення. Для підкреслення своєї підтримки Сирії Совєтський Союз зарядив спільні сирійсько-совєтські морсько-континентальні маневри. В маневрах взяли участь спеціальні десантні частини Червоної армії, а між ними совєтська морська піхота, який елементи висадилися на терені Сирії й узяти участь у спільних операціях. Цим своїм потягненням Москва підкреслила повну пов'язаність з Сирією та зобов'язання Совєтско-

го Союзу боронити її в разі потреби навіть збройною силою.

З дотепер ще не зовсім вив'ячених причин Аман несподівано зарядив великі обмеження для чужинців, які вступають з Амману на територію Ізраїлю. Дотепер ніяких обмежень цього рода не було. У відповідь на те уряд прем'єра Менахема Бегіна видав обмеження зі свого боку для всіх туристів, які прибувають транзитом з Йорданії. Всім їм відтепер заборонено повертатися назад через Йорданію й вони мусять покинути Ізраїль з ізраїльських пунктів і під ізраїльською контролею. Прем'єр Бегін заявив, що ізраїльські обмеження будуть знесені тільки після знесення обмежень, що їх завели державні чинники Йорданії.

Хоч між Йорданією й Ізраїлем немає дипломатичних зв'язків, дотепер рух туристів і населення між обома країнами не зазнавав ніяких обмежень. Ізраїль традиційно не ставляв перешкод своїм громадянам у виїздах до Йорданії, а Йорданія, якої частина до війни 1967 року був правий берег Йордану, видавала своїм громадянам внутрішні пашпорти, які уповноважували до переходу мосту Алленбі до Ізраїля. Тепершні загострення припиняють значну частину того руху населення.

У світі

ТЕРОРИСТИ З ЧЕРВОНИХ бригад загрозили, що вб'ють, схопленого ними більш як два місяці тому, відомого політичного діяча Чіро Чірілло. Якщо міська управа в Неаполі не виконає їхніх вимог, Декілька днів тому інша терористична група Червоних бригад вбила Джозеппе Талеріо, промислового менеджера, якого вони тримали закладником. Загострення терору італійських Червоних бригад прийшло в часі, коли новий уряд під проводом Джованні Спалоліні, провідника республіканських радикалів, приступив до виконання своїх обов'язків після отримання вотуму довіри у парламенті. Уряд Спалоліні зобов'язався перевести рішучу боротьбу з тероризмом. Він дістав у парламенті 182 голоси проти 124. Голоси проти були від членів комуністичної партії та правого крила, яке симпатизувало з колишнім фашизмом. Червоні бригади, крім Чірілло, тримають ще двох інших закладників — Ренцо Сандруччі, керівника автомобільної фабрики Альфа Ромео, і Роберта Печі, брата колишнього члена Червоних бригад, який перейшов на бік уряду і допомагає у боротьбі з терористами.

ПІСЛЯ ТОГО як аятолла Хомейні звернувся до всіх іранців, щоб вони перебрали на себе функції поліційних донощиків, тепер він звернувся до визначеного ним головнокомандуючого іранських збройних сил генерала Валіола Фаллягі з дорученням перевести чистку в армії, а до всіх командирів і вояків зі закликом доносити на своїх товаришів, якщо вони в чомусь поводяться не так, як цього вимагає ісламський режим. У своєму зверненні до головнокомандуючого аятолла Хомейні сказав: "Вояки зобов'язані звітувати своїм командирам про всіх інкашедуємаючих у їхніх рядах. А командири зобов'язані передавати таких людей судам, щоб вони були покарані". Своє звернення аятолла закінчив: "Звертаюся до революційних судів, щоб вони стосували рішучу ісламську справедливість до продавців одиниць. Всяка поблажливість буде, неначе вияв милості до гострозубого тигра". Одночасно з дорученням аятолла Хомейні поширено засяг ексекції. Від усунення колишнього президента Бані-Садра розстріляно 145 людей, як підозрілих у симпатіях до нього.

ОСТАТОЧНА Й ДЕФІНІТИВНА перевірка вислідів виборів до парламенту в Ізраїлі ствердила повну перемогу Лікуд партії прем'єра Менахема Бегіна. Лікуд дістала майже 11,000 голосів більше, як, як опозиційна партія. Це зміцнило мандат уряду Бегіна, що його він тепер наново оформлює.

ІНГА ТОРСОН, представник Швеції на міжнародній роззброєнній конференції у Женеві, заявила: "Совєтський Союз, побоюючись, що його імперія впаде, поневолює і загрожують своїм судам". Вона також заатакувала ЗСА за злагіднення політики оборони прав людини.

БРАЗИЛІЯ, НАЙБІЛЬШИЙ продуцент кави у світі, обнизила майже на 50 відсотки гуртову ціну на всі роди кави. Однак професійні джерела в ЗСА повідомляють, що така велика обнижка ціни на каву в Бразилії не відіб'ється, або мало відіб'ється на детальних цінах на каву в ЗСА. Одним з аргументів купецького світу є цей, що вже минулого року обнижено ціни на каву. Однак минулорічну обнижку спричинили минулорічний стан на світовому кавовому ринку, — відповідають кола консументів. На всякий випадок, годі сподіватися значнішої знижки на цю каву, бо джерела у цих справах є в руках купецьких кіл, а ці завжди знайдуть причину, щоб заморозити ціни. Вони вже висовують аргумент, що нестабільність господарського положення вимагає від них створення більших готівкових резервів, щоб бути приготованим на всякі несподіванки. Значить, ситуація нагадує те, що діється на бразильському ринку. Не лише не прийшла передбачена підвишка цін на нафтову ропу, але навпаки, ціни на ропу впали й ще далі існує знижкова тенденція, але ціна бензину відповідно не зменшується.

В АНГЛІЇ ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ ВНУТРІШНЯ КРИЗА

Лондон, Англія. Англійській поліції не вдалося повністю припинити вуличні заворушення й напади на промислові й торговельні заведення та на поліційні станції. Групи молоді, чорної й білої, пробувають істурно здобути поліційну станцію в дільниці Мосс Сайд в Манчестері. Поліції вдалося відбити наступ без ужиття зброї, бо англійська поліція зброї не носить і не передбачено, щоб поліцейські на службі її уживали. Для ужиття зброї поліційні треба спеціальних дозволів від відповідних державних чинників. Так само в Лондоні, а дільниці Вулвич групи молоді нищили установи й підприємства.

Англійська поліція, яка відома зі своєї повздержливості, починає говорити про "міську партизанку" в Англії. Так само численні спостережчі висловлюють побоювання, що коли не вдасться припинити заворушень негайно й радикально, тоді можуть постати бойові ядра, які почнуть збройні напади, як це було в інших випадках.

В англійському парламенті дебати в тій справі прибрали дуже гострий характер. Після Лейбор партії, а зокрема її ліве крило обвинувачують консервативний уряд, що той свого політикою руйнує англійське суспільне життя й державну систему. До якого розгаракування дійшло в парламенті може послужити ілюстрацією, що один з передових послів Лейбор партії, Ерік Гейффер, намагався закрити прем'єра Маргарет Тачер в часі її виступу, викрикуючи до неї "Ти, дурна бабо", "до ступидумен". Лейбор Партії намагався переконати англійський публічний опінію, що причиною заворушень є економічна політика консервативного уряду. Такі твердження рі-

шуче заперечують речники уряду, аказуючи на те, що участь у заворушеннях у великому числі взяли діти шкільного віку, які не мають ніякого відношення до ринку праці. Поліційні органи, які пильно збирали інформацію про закулісся і перебіг вуличних акцій стверджують, що в тих акціях була застосована майже військова тактика. Хтось попримішував у важливих місцях обсерваційні пункти, які передавали інформацію до тих, хто керував акціями на вулицях, а крім цього між демонстрантами були люди з радіоапаратами, якими вони передавали інструкції та інформацію різним виступаючим групам. Газети висловлюють припущення, якого не потверджує поліція, ані інші урядові чинники, що заворушення могли бути організовані трюїстами, або ІРА.

Дотепер більше як 30 міст охопили заворушення. В деяких містах прибрали воно дуже гострий характер, в інших поліція швидко опанувала ситуацію. Уряд припинив приготівля проти заходів воєнного характеру. З одного боку поліційно-адміністративні й судові, з другого боку схвалені пільну заробіткових зайнятих для всіх ісламських молоді. Молодь, яка не знайшла праці на вільному ринку і не студіює буде затримувана на фінансованих державою роботах, або перекладатиме професійний вишкіл також на кошт держ-

Світова реакція на заворушення з одного боку виявляє заспокоєний наглим вибухом таких масових і таких гострих заворушень, але з другого боку підкреслює спокій, повне опанування й прагматичні протизаходи англійської державної влади.

В Америці

ГЕН. ЕДВАРД РОВНІ, номінат президент Роналда Рєгена на становище голови переговорів про роззброєння і переговорів, метою яких є обмеження стратегічної нуклеарної зброї, заявив кореспондентам, що Уряд З'єднаних Стейтів Америки підпише зі Совєтським Союзом договір, який не змагатиме до скорочення досі напруженої зброї, але зате він ефективно впливатиме на перегори в зброєнні і тим самим зупинить накопичення совєтської нуклеарної зброї, зокрема стратегічних атомових ракет. Ровні при тому критикував раніший договір підписаний в 1979 році президентом Джиммі Картером і генеральним секретарем ЦК КПСР і головою Президії Верховної Ради ССРСР Леонідом І. Брежнєвим у Вілні. Цей договір, як відомо, не був ратифікований Сенатом ЗСА після совєтської інвазії на Афганістан.

ДЕКІЛЬКА ЧЛЕНІВ КОНГРЕСУ зв'язалися офіційно до Адміністрації президента Роналда Рєгена з проханням, щоб Уряд ЗСА поробив всякі заходи перед ЮНЕСКО, організацією ОН в сферах освіти, науки і культури, яка має намір ввести певні обмеження для преси у світі. Елліот Ейбрамс, заступник державного секретаря для міжнародних організацій, заявив, що З'єднані Стейти Америки будуть поборювати намагання совєтського блоку і країн так званого третього світу осягнути перед ОН, зглядно його організацією, таке обмеження. Складаючи зізнання перед конгресовою підкомісією, для прав людини і міжнародних організацій, Ейбрамс відкинув заклиди, що нібито Уряд Рєгена і тут стосуватиме форму тихої дипломатії і не протестуватиме голосно. Деякі сенатори і конгресмени заявили, що свобода преси і вислову не може бути темою жадних переговорів чи пертрактацій.

ФЕДЕРАЛЬНА ЛАВА ПРИСЯЖНИХ в Лос Анджелесі визнала винним у шпionaжі в користь Польської Народної Республіки колишнього інженера летунської компанії Вільяма Голдена і Маріана Зарецкого, керівника польсько-американської корпорації, які передавали засекречені, переважно військові документи польському комуністичному уряду у Варшаві. Прокуратура заклада обидвом бодай 20 порушень, що їх можна назвати шпигунством в користь закордонної держави і поїзду Бейла до Європи, під час якої були передані польським чинникам не тільки засекречені документи, але також американська валюта, золоті й інші вартісні речі. Шпигунську сітку відкрили службовці Федерального Бюро Інвестицій (ФБІ), які довгий час слідували за діяльністю названих шпигунів.

ДВІ ПРОФСПІЛКИ, які об'єднують у своїх рядах від 500 до 600,000 поштових робітників, домагаються підвишки платень аж на 50 відсотків на протязі чергових трьох років, бо, мовляв життява стопа значно підніслася і робітники знаходяться у низькій платінній категорії. Якщо б федеральний Уряд погодився на вимогу профспілки, то оплати звичайного листа треба б автоматично підняти з теперішніх 18 на бодай 40 центів.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. USA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Символічне призначення

Великими зусиллями та в обличчі численних небезпек і загроз польський народ закріплює своє місце під сонцем і поширює свою роль серед народів світу. Призначення Папою Римським Іваном Павлом II єпископа Варми Юзефа Глемпа на Архиепископа Гнезна, першої столиці і кореня польської держави та Варшави, а тим самим на Прима, тобто Главу Католицької Церкви в Польщі, є черговим великим кроком у тому напрямі.

Вармія — прастара польська провінція. Тут ще 1143 року постало католицьке єпископство, яке після Другої світової війни стало знову частиною польської католицької юрисдикції. Ці терени належали до польської держави й були під сувереністю польських королів, але в добу хрестоносних походів прибув сюди Тевтонський орден хрестоносців, яким польські королі надали землі й право ними правити. Цей орден швидко ріс і розростається і з часом став головним форпостом германського тиску на схід — „Дранг нах Остен”. І хоч 1410 року русько-литовсько-польські війська розбили на полях Грунвальду (Таннебергу) зоквані в залізо тевтонські полки і назавжди зламали хребет Тевтонському ордену, але німецькі впливи тут не зникли. На протязі десятиліть і століть вони росли і міцніли, аж врешті ці землі стали частиною пруського королівства, а з ним і німецької держави.

Після Другої світової війни південна частина Східної Прусії після довгих століть повернулася у склад Польщі, а з нею і дієцезія Варми зі столицею в Ольштині (Аленштайн), а північну частину забрали собі Росія і Литва в Кенігсбергу, перейменовувавши його на Калінінград. Різні німецькі чинники, а з ними й частина католицького клеру та ієрархії опоруляли право поляків наставити свої єпископати на відзисканні від німців землях. Але поляки на це не звертали найменшої уваги й закріплювалися на тих теренах на кожному життєвому відтинку. А тепер рішення Ватикану зробити єпископа Варми Прима-сом Польщі формально перерішує цю проблему.

Польща вертається до колись, звідки вона вийшла. В гитлерівському потопі загинув „Дранг нах Остен”, а на його місці народжується новий уклад сил, нові історичні рухи, зовсім нова дійсність. Відзискуючи свої колишні терени на заході, з якими зв'язана історична велич польської держави. Польща створює нову геополітичну ситуацію, у якій може вирости зовсім нова державно-політична конфігурація. На полях Варми, під Грунвальдом 1410 року покладено основи ягйлонської імперії. Історія не повторюється, місця на нові чи старі імперії немає, але наш час вагітний великими політичними пересуваннями. І тому номінація єпископа Варми Прима-сом Польщі може бути не лише звичайним актом у творенні нової ієрархії Церкви в Польщі, але й символом, а може й передвісником вагоміших подій і ситуацій.

Призначення єпископа Варми Глемпа на Прима-са Польщі прийшло в особливий час. Польський народ знайшовся в особливій ситуації. Придушений Москвою й задурманований марксистською схоластикою та комуністичними нездрадами, польський нарід починає отриватися з тих усіх російських наносів. І сьогодні основна проблема для Москви не в тому, чи її польські комуністичні кукли затримують їй вірність, а в тому, що оце тут під її боком і під загрозю її ракет, гармат і танків польський народ стає сувереном на своїй землі. Питання — ані в соціалізмі, ані в комунізмі, ані в приналежності до Варшавського пакту, а в тому, що поляки хочуть самі вирішувати свою долю, не питаючись Кремля. А таке прагнення більш заразиве і небезпечне для імперіалістичних російських забаганок, як усе інше. Про єпископа Юзефа Глемпа, а тепер архієпископа Гнезна і Варшави, не багато відомо. Офіційні кола в Ватикані назвали його номінацію „перфектним вибором”, прозвіллякова позиція журналіста в Польщі назвала його „одвертим, глибокодумним, відповідним для цієї позиції”, а ректор Понтифікального інституту в Римі і учитель Глемпа монсеньйор Францішек Мачиньскі сказав: „Він є експертом у справах державного життя та в питаннях комуністичної партії”.

Усі ці свідчення, що й в додатку, до факту, що архієпископ Глемп перейшов добру школу під рукою Прима-са покійного Вишинського, а під комунізмом виріс і виховався, заповідають добре на майбутнє. А це майбутнє Польщі й польського народу не буде легке. Поляки постали до повного й незалежного керування своєю долею. А це в обличчі Москви недопустима річ. Після Югославії і Китаю, які відкинули й заперечили духовний примат Москви, якщо б таке саме сталося з Польщею — очевидно в іншій формі і без виходу з Варшавського пакту, бо на це Москва фізичною силою не дозволить, — то це був би кінець Москви, як комуністичної Мекки.

З того висновок, що боротьба не лише загострилася, але піднялася на вищий рівень, збагатилася зовсім новими елементами й силами, які долучилися до того, що створили польські робітники в серпні 1980 року і пізніше.

Хтось міг би поспитати, чи існує Світова Асоціація Психіатрів, яка поборювала б політичне зловживання психіатрією. У відповідь на це питання можна сказати, що така асоціація існує і до неї належать групи з Франції, Канади, Голландії, Швейцарії, Німеччини і Великої Британії. Секретарем цієї асоціації є д-р Герард Блекс.

На це, що почала нагло вестися дискусія — чи розпочати процес усунення Советського Союзу з цієї Світової Асоціації Психіатрів, складаються три причини. Перша ця, що советська поліція й інші авторитетні продовжують практику ув'язнення умовоздоровних дисидентів у шпиталі для умовоздорових, „лікуючи” їх сильними наркотиками. Друга причина ця, що Советське Товариство Психіатрів відмовилося від співпраці з комітетом Світової Асоціації Психіатрів (WPA), яка постала в 1977 році для досліджування цих практик, і третя, що в часі між лютиєм 1980 і лютиєм 1981 роками кремлівська служба безпеки арештувала всіх шістьох членів московської комісії праці, яка досліджувала й боролася проти надзвичайного по шпиталіх наркотиками.

Ці три головні фактори, взяті разом, доказують, що советське товариство психіатрів протидіє до резолюції з 1977 року, не вчинило нічого, щоб вилікувати зловживання політичною психіатрією у Советському Союзі. Тому тільки наполегливим зусиллям медичних і гуманітарних груп в останній декаді, вна-

Франц Ліпешський

ПОЛІТИЧНЕ ЗЛОВЖИВАННЯ ПСИХІАТРИЄЮ У СССР

слідок лагідного натиску і протесту, довели до звільнення Леоніда Плюща і допомогли жертвам категорії зловживання. Їхні психіатри — Александро Волошанович і Анатолій Коріягін перевернули понад 50 осіб із різних сект, які стали жертвами зловживання психіатрією у СССР, та написали про них докладний звіт, у якому доказували, що ті жертви є здорові і не потребують ніякого лікування. Групи незалежних психіатрів у ЗСА і Франції після докладної лікарської перевірки Плюща, ген. Григоренка й інших ствердили, що в них немає жадної ознаки умової хвороби. Д-р Юрій Новіков, секретар советського товариства психіатрів, який у 1977 році втік до Західної Німеччини, підтвердив на Заході зловживання психіатрією у Советському Союзі і додав до цього деталі, доступні тільки мешканцям Советського Союзу.

Недавно 43-річний гірник у Донбасі Олександр Микитин піддав під категорію зловживання психіатрією за те, що в 1969 році при допомозі друзів праці стався поп-

равити умови і безпеку праці в копалинах. За те, його оголошено, а потім силою інтерновано на 4 роки до закладу для умовоздорових. Після звільнення, на протязі одного року йому відмовляли працю, а відтак його знову заарештовано — з терміном ув'язнення на 3 роки та те, що він старався вийти за кордон. Минулого року він почав формувати вільну торговельну унію у Донецьку й вислав свій заклик до Англії: „Покликуючись на гарну традицію торговельних уній, сформованих у важкій боротьбі за права робітників Великої Британії, прошу підтримати нашу новостворену групу в Советському Союзі”. В грудні закордонні журналісти перевели з ним інтерв'ю й його знову за те арештовано. В січні його визнано кримінальнохворим людиною і заборонено в шпиталі для умовоздорових в Дніпропетровську. Чотири місяці раніше Коріягін, лікар з вищим ступенем диплому психіатрії, ствердив, що Олександр Микитин відзначається атрактивною особистістю та інтелекцією. У звіті він написав, що в Микитина немає ніякої психічної недуги чи персональної хвороби і в нього немає познач, що він колись був в одній з цих умов.

Інший випадок відноситься до 24-літнього студента Віктора Рижова-Давидова з Куйбишева. За свою

часту у студентській групі оборони прав людини його ереслідувало КГБ і погрожувано психіатричним лікуванням. Він відшукав робітничу комісію в Москві і там його переслухав лікар Волошанович, який ствердив, що Давидов є інтелектуально людиною з повною відповідальністю за свої вчинки. Місяць пізніше д-ра Волошановича заарештували і вмістили у психіатричне заведення в Челябінську для перевірки.

Коли в минулому році дружина Рижова-Давидова відвідала його у в'язничному шпиталі в Казані, його змушували заживати сильний психотропічний наркотик „масліт”, не зважаючи на це, що він хворів на печінку, мав болі і дуже змарнів. Його волосся зовсім посивіло, а його нагла фізична деградація у кількох перших тижнях переконала його, що він ніколи не вийде зі шпиталю живий. Коли він скаржився жінці — психіатрові на нелюдське трактування, вона сказала: „Я вам збільшу дозу до 200 таблеток щодня”, додаючи, що вони мають свій власний спосіб лікування людей. У листопаді Рижова-Давидова перенесли до в'язничного шпиталю у Благо-віщенську, близько берегів Тихого океану, 4500 кілометрів від дружини і друзів. Там майже неможливо було його відвідати, бо він був повністю ізолюваний і його становище було гірше від становища Плюща у 1974-75 роках. В розпачі його дружина апелювала до при-

(Продовження на ст. 7)

Василь Качмар

У 85-РІЧЧЯ ІВАНА ТИКТОРА

ний, чи вірніше, присвячений українському видавцеві Іванові Тикторові. Для 14-го жовтня 1923 року у Львові з'явився перше число часопису „Новий Час”. Його першим редактором був Дмитро Палій, пізніше видатний політичний діяч і посол до польського сейму. Одночасно із появою цієї газети І. Тиктор почав видавати різні книжкові видання, що їх започаткував дуже цінною книжкою Михайла Возняка п. з. „Як пробудилося українське народне життя у Галичині за Австрії”. Іванові Тикторові прийшлося звести завзятий бій з польською окупаційною дійсністю, щоб добути тривалі матеріальні основи для дальшої розбудови української преси та інших видань. У свої великі задуми І. Тиктор вклав багато зусиль, рішучості, наполегливості праці, а понад усе впертості та видержливості. І дійсно, Тиктор доказав прямо перед цілим світом, що й ми, українці, є спосібні до великих діл і досягнень, саме теж і на видавничому та пресовому полі.

І. Тиктор намітив собі вперто організувати великого масштабу Українське Видавництво. У 1928 році він почав видавати „Народну Справу”, тиждень для

українських селян і робітників, а головним редактором став відомий публіцист і письменник Юра Шкрумелев. Щоб, однак, „Народна Справа” стала масовим часописом серед нашої селянства та робітництва, Тиктор продумав новий рід забезпечення худоби: і таким робом цей тиждень уже в короткому часі масово продавався до всіх закутків Західної України, а її наклад досягнув понад сотню тисяч примірників. Це був рекордний тираж українського часопису за весь час існування українських часописів. Популярно називали тоді „Народною Справу”, „хоров'ячою газетою”, але І. Тиктор за час від 1928 до 1938 року виплатив незалежним українським селянам 750,000 злотих відшкодування за худобу, яка згинула. Це унікальний історичний український прецедент!

В отих буревійних на західно-українських землях роках І. Тиктор почав видавати при „Народній Справі” популярно-наукову бібліотеку, п. з. „Народна Бібліотека”. Кожного місяця розходилося по наших селах сотні тисяч книжочок, що проробили велетенську та важливу освітлюючу працю. Однак Тиктор не вдовольнявся існуючим над-

банням, але видав „Наш Прапор”, що виходив тричі в тиждень, а передплачували цей часопис і „Українська Бібліотека” майже всі наші читачі „Просвіти”. В тому часі головним редактором „Нового Часу” був д-р Мирон Коновалець, (річний брат полковника Євгена Коновалець), а головним редактором „Нашого Прапора” був д-р Григор Стешук. Щоб тодішню політичну дійсність на наших землях представити в кривому дзеркалі гумору, сатири й карикатури, Тиктор разом з незрівняним мистцем-карикатуристом Едвардом Козаком-Еком видавали гумористичний журнал „Комар”, який став шедевром українського гумору та сатири.

Для української дітвори з'явився в тому самому часі у Видавництві І. Тиктора красний та цінний журнал „Дзвіночок”, який в короткому часі здобув 30,000 передплатників. Редактором цього журнальчика був д-р Володимир Каліна. А для нашої дуже загроженої чудової Лемківщини Тиктор видавав перший український часопис в українській мові, редактором якого був Юліан Тарнович-Бескид.

Тому, що рамки цієї статті не дозволяють на довшу оцінку Видавництва Івана Тиктора, тож треба відмі-

(Продовження на ст. 7)

3 господарського життя

Одна з найбільших французьких текстильних фірм Агаш-Вільйо, група, яка є власником міжнародного дому мод Христ'яна Дюр та товарних домів Корветт попала в платничі труднощі. Французький уряд стурбований цією справою, бо Агаш-Вільйо zatrudнює у Франції понад 20,000 робітників. Група Агаш-Вільйо буде, мабуть, першою у якій французькому соціалістичному урядові прийде інтерв'ювати, щоб не допустити до банкрутства й замкнення її підприємства. Справа тим більше небезпечна, що центральне підприємство чотирьох братів Вільйо-Сент Фрер уже зголосило в суді банкрутство і пошукує негайно 70 мільйонів доларів на погашення залежних платностей, яких воно не було встигло на час вивіряти. Скомплікованість ситуації цього торговельно-промислового комплексу змусила суд доручити комісарському адміністраторові перевести реорганізацію цілого комплексу й остаточно перевірити, що з нього пощастить урятувати; наприклад ціла система крамниць Корветт у ЗСА вже виставлена на продаж.

Гарячка закупу одних підприємств іншими в ЗСА не лише триває далі, але й прибирає на силу. Як звичайно, інфляція по одних адварах, а іншим допомагає надмірно розбагати. І тому цілий ряд фірм розпоряджує неймовірно високими фінансовими резервами, за які вони хочуть набути реальні вартості. Тепер найбільший у ЗСА і в світі хемічний концерн Дю Пон де Немур намагається перебрати дев'яту по величині нафтову фірму і другу по величині вугільну компанію — Коконо, Інк. Мова про „багачку”, бо про 7,3 бильйона доларів. Ця операція викликала чималий відгомін на американських біржах і взагалі в американському господарському житті. Перебрання промислово-торговельного комплексу Коконо Дю Понм створить з останнього неймовірно розгалужену господарсько-фінансову імперію. У зв'язку з цим постало питання, чи департамент судівництва на це дозволить. Однак на базі загальної господарської політики теперішнього уряду сподіються, що урядові чинники не ставитимуть ніяких формально-правних перешкод.

Положення на американському автомобільному фронті — далі невеселе. За останніх десять днів у червні продаж авт упав на 4,6 відсотка. Це найгірший період для автомобільних фірм за останніх 23 років. Найгіршого спаду зазнала фірма Дженерал Моторс і тільки Крайслер добився підвищення кількості проданих авт.

Після довгих торгів у справі ціни на нафтову ропу мексиканський уряд рішив обнизити продукцію на 700,000 барилек щодня. Дотепер він продукував 2,7 мильйона бочок щодня, а після скорочення продукуватиме тільки два мильйони. Декілька тижнів тому мексиканська державна нафтова фірма обнизила ціни ропи на чотири долари на бочолі. Проти цього заперечували різні суспільні й політичні чинники, й нафтова фірма знову підняла ціну на два долари на бочолі. Це викликало спротив у різних відборців у зв'язку з великою кількістю нафти на світових ринках, яка не має відборців. Деякі американські фірми постійні відборці мексиканської ропи, відмовилися її лавувати, довідавшись про підвищення ціну. Це саме зробили французи. Після рішення мексиканської фірми Петролеос Мекіканос обнизити продукцію, французи запропонували розпочати розмови. З огляду на сучасне положення на світовому нафтовому ринку обнизка продукції у Мекіко не матиме значніших наслідків.

Декілька років тому федеральний уряд Канади активно допомагав продуцентам уранової руди в Канаді створити картел для підтримки і підвищення ціни. Уже тоді були проти цього протести, бо, на думку відборців уранової руди, канадський уряд займався нелегальною діяльністю. Тепер канадський уряд був змушений подати до суду скаргу проти членів цього картелю за різні надужиття. Суд у Торонто, переглянувши документи, ствердив достатню підставу для переведення розправи. Міністер справедливості канадського федерального уряду Жан Кретен відмовився публічно подати зміст піднесених закидів, мотивуючи це тим, що справи в суді — й до суду належить подання свенуальних інформацій. Урановий картел зріс у велику силу не лише в ділянці уранової руди, але взагалі в копалинному промислі в Канаді. До нього належать такі гіганти копалинних промислів як Ріо Тінто Зінк, Уранерс, Голф Мінералс, Денісон Майнс, а співпрацює він з усіма іншими тою роду фірмами в світі. Після створення картелю його вкоротці пощастило підняти ціни на уран майже вдвіть.

У червні ц.р. ціни харчових продуктів зросли на 0,6 відсотка. Є це найвища підвишка на протязі семи місяців. Дальші підвишки заповіджено на наступні місяці. Зокрема передбачають підвишку цін на м'ясо в липні і серпні.

багато зворушливих, незабутніх картин: поранені, закривавлені коліна не звертають прохан із шляху; мати з немовлятами на руках, із глибокою вірою в очах, на колінах посувається до гроти Марії...

Коли поганасати тисячі свічок в руках прочан — десь біля півночі закінчуються вечірні відправи й процесії.

Вранці, 13-го травня, площа перед базилікою, де збудовано величавий престіл, наповнюється тисячами прочан. Службу Богу, частини якої виголошують різніми мовами, відсуджує біля тридцяти єпископів і три сотні священників. Повторюється знову величава процесія з чудотворною статуєю в квітах, в оточенні духовенства та

хоругви. З появою процесії на площу підносяться тисячі рук з білими хусточками, наче тисячі білих голубів вітають Володарку Всесвіту... Зворушливу та величаву картину творить вихід священників із чащами до розділення св. Причастя — почесну асисту для них творять військові

кадети. Між священниками був і наш о. Степан, що роздав вірним біля 500 каштис. Щоб стати учасником цього великого торжества, тисячі прочан, багато родин із малими дітьми, перевели ніч на холодній землі.

На закінчення нашої прощі в Фатімі наш духовний провідник о. Степан відправив молебень у візантійській стилі, що приміщується недалеко головної базиліки. Там є теж головна квартира т. зв. „Синьої Армії”, яка працює над здійсненням заповітів фатімської Богоматері — навернення безбожницької Росії. У журналі „Погляд на Схід” знаходимо цінні матеріали про нашого Патріарха Ісидора Сніпого та нашу Церкву.

Закуповуємо ще різні пам'ятки, набожно запалюємо свічки при гроті Божої Матері і ми вже в дорозі до другого місяця появи Богоматері — містечка Лурду в південній Франції.

(Закінчення буде)

Ірина Ракуш

ПРОЩА ДО ФАТІМІ ТА ЛЮРДУ

(I)

Мій давній намір — відвідати відпустові чудотворні місця: Фатіму та Лурд — здійснився 8-го травня ц.р., коли я долучився до прочан, що їх організувала стемфорська дієцезія, під духовним провідом о. шамбеляна Степана Чомка та з провідницею подорожньої агенції В. Ковбасинок Оксаною Бережницькою. Прочани прибули з різних степій, а збірним пунктом нашого виїзду було лєтєвище Кеннеді в Нью Йорку.

За шість годин лету наш літак фірми TWA приземлився на модерному лєтєвищі в Лісбоні, Португалія. Ми замешкали в середмісті в гарному готелі Лютесія, де нас зустріла місцева португальська провідниця, яка бездоганно володіла декількома мовами. Вона супроводила нас оглядати величаві старі святині, музеї та замки колишніх королів. Ми з подивом оглядали королівську палату в Келюзі та літню резиденцію у горах Синтра; у ній краса архітектурного багатства середньовіччя, мистецтва різьби й малярства, що їх з великою увагою охороняє держава.

Лісбон (оригінальна назва Лісбон), — це столиця та найбільший порт Португалії — 10 мильйонів населення — колись могутньої королівської держави із заморськими колоніями та славним судноплавством, захоплює розлогіми площами, на яких — пам'ятники королів, лицарів і церковних достойників. Із розповіді нашої провідниці довідуюся дещо з історії Португалії про вплив народів і культур, які залишили свої сліди на формуванні португальської держави. Великі симпатії до комуністичної партії, які ще кілька років тому були поміж португальським народом щезли, коли в Африці, через впливи комуністичної Москви, втрачено колонії та треба було прийняти на територію втікачів, в тому і чорної раси. Безупинно занепадає економічне життя. Щоб допомогти незможним громадянам, уряд спонзорє висилку заробітчан до

Німеччини та інших країн. Молоді професіоналісти виїзять до Бразилії, де, завдяки цій самій мові, мають великі професійні можливості. Однак — з огляду на тропічний клімат — багато з них повертається на мальовничу батьківщину.

Наші духовні вправи почалися 10-го травня участю в Богослуженні в готелі, де нам призначено відповідне приміщення. Усі прочани прийняли св. Причастя. При цій нагоді наш духовний провідник о. Степан роздав присутнім книжечки з текстом Хресної Дороги та молитов на вервиці. Набожний вплив духовності о. Степана, що проявлявся під час цілої нашої прощі, витворив особливу атмосферу, яка з'єднала нас в одну велику родину паломників.

Після трьохденного перебування у Лісбоні ми вирушили автобусами до Фатімі. Щоденна програма нашої групи починалася спільною вервицею, набожними піснями, розважанням і глибокими змістом науками нашого духовного провідника о. Степана. Два дні подорожі автобусом дали нам нагоду оглянути мальовничу бережжя Португалії з плянтажами виноградарників, овочевими садами та яринними городами. Працьовиті португальці зуміли використати кожний урожайний клатчик землі на схилах гір. Милують очі причепурені тераси з квітами хати місцевих жителів, що і своїм розміром, і виглядом нагадують хати багатих людей, а не селян-хліборобів. По дорозі зупинялися ми в старих містах Бургос, Назаре і Саламанка в Еспанії та в прекрасному курортному місті Сан Себастьян, положеному на мальовничому гірському бережжі північного крайчика Еспанії, недалеко Франції.

До Фатімі прибули ми 12-го травня, напередодні святкування 64-ої річниці появи Богоматері трьом бідним пастушкам: Якінті, Францішкови та Лукії. Увечері, 12-го травня, на площі перед базилікою відправлено величавий молебень з участю єпископів і великої кількості духовенства. Молебень попередила процесія, на чолі якої несено на великій платформі, зробленій із живих квітів, статую чудотворної Богоматері. Картина тисячів людей із запаленими свічками в руках, з піснями на устах, викликала незабутні переживання.

На великій площі перед базилікою є визначена Стежка Покути та Благань, по якій навколещи посуваються прочани до чудотворної гроти Пречистої. Можна бачити

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ 1981 РОКУ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ

НОВІ ЧЛЕНИ

Відд.:
8 Козіцький Петро В.
10 Ковалевський Олександр
48 Аш Ангела Н.
55 Розалевич Іван мол.; Михайлів Нікола М.
56 Кох Іванна А.
58 Місячник Річард А.
78 Крістоф Анджела М.
119 Мамриш Нікола І.
120 Францезіні Михайло І.
143 Гайнес Джеймс А.
151 Когут Елізабета Г.
158 Підсесний Лідія -М.
161 Шостах Брандон В.
174 Біларч Юрій Л.
200 Пригода Михайло П.
204 Соневицький Марія Р.
256 Бринда Трася Л.
271 Боняк Келія Г.; Салига Степан М.
283 Вісанік Нікола В.
311 Брокколі Санді
320 Корольський Тетяна М.
336 Ворона Нікола А.
353 Станицький Стефан П.
355 Малгіський Сараг К.
360 Бергенсток Маріяка; Де Вайне Фарліл мол.
362 Снар Лавра М.
372 Когут Стасій Е.; Витко Катерина Л.; Ліза М.
379 Австін Амія М.
451 Гаврилиця Джансон, Юлія.

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
8 Олійник Євген
37 Палевчук Євген
38 Дурняк Іван А.
42 Буртик Роман Р.
85 Коласенський Деніс М.; Домінік І.; Джеймс І.
94 Прихідко Шарон Л.
103 Пунко Данило С.
133 Місєв Іван Н.
161 Шедар Василь Н.
182 Ковалік Теодор
206 Самборський Джо Анна, Дебра Л.
223 Дерт Алвін
288 Попович Йосиф І.; Михайло
338 Крітський Тгорт А.; Сігні А.
364 Лещинський Андрій Д.; Гюсі Катерина
371 Гарсон Дороти Г.
424 Слюсаренко Лавріса
437 Загачевський Марко Г.; Тереза

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
144 Дій Шейла А.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ:

Відд.:
113 Дорнавер Давид Л.; Темотій Д.
146 Малиновський Християн М.
162 Гаврилюк Михайло мол.
214 Мелюх Іван А.
233 Лопець Алісія
276 Беннетт Воїни М.; Бріан Л.
425 Зезулька Амбер Р.
430 Лучко Андрій

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
305 Дій Шейла А.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

Відд.:
27 Кікта Іван, Олена А.; Шафран Борис Ф.; Загора Юрій
33 Білик Анатолій
48 Дубик Рома А.; Давид Олександр, Тереза М.
88 Пічків Ванесса М.
94 Давчик Ігор М.
105 Федун Ореста
263 Буско Леслі М.
440 Парипа Борис; Нагачівск Орест; Наш Діана С.; Крамарчук Християн К.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
37 Бурніс Юді М.; Іван Дж.
38 Дурняк Іван А.
55 Дюксіс Тимотій Ф.
94 Прихідко Шарон Л.; Шербі Валентина Л.
103 Пунко Данило Дж.
121 Іванчик Іван Р.
133 Місєв Іван М.
161 Білоник Нансі М.; Шеддар Василь М.
173 Гусак Олег Р.
183 Шанко Сандра А.
223 Дірт Алвін
276 Беннетт Бріан Л.; Бонні
281 Фалінський Едвард. Дана М.
288 Попович Михайло, Йосиф І.
345 Ярр Ольга Н.; Наталка Н.

364 Гроз Катерина; Лашинський Андрій Д.
371 Гарсон Дороти Г.
437 Загачевський Марко Ю.; Тереза
448 Павличка Стефанія
450 Кекіш Романна Д.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
38 Пінчак Василь С.
56 Джмура Валерія А.
78 Гогно Іван І.
81 Дербіл Варвара
83 Тілекен Тереза М.
85 Гюс Донна М.
131 Ременик Зоряна Х.
133 Лозовий Оксана
137 Сомак Іван мол.
152 Добушак Стефанія І.
153 Сімків Марко А.
158 Подуосвський Наталка
192 Вашик Крейг С.; Марша Л.
222 Раковський Марко М.; Нешес Богдан А.
238 Чопек Лінда І.
257 Кізіма Петро Е.
270 Лагоский Роза М.; Менке Катерина М.; Маврін Е.
287 Оннішкєвич Боан
291 Дуалт Василь І.
292 Перещька Стефанія І.
293 Ладубець Роберт
316 Турянский Юрій В.; Рєштинський Степан
321 Кухта Зоя
337 Ганас Данило Й.
342 Погода Елізабета Д.
349 Добш Петро
354 Добровольський Михайло А.
360 Остапчук Андрій П.
367 Костик Християн; Лиско Василь П.
374 Грінченко Софія Г.; Біленчук Люба Д.; Дашавець Зоряна; Лос Захарій В.; Микитин Оксана М.; Юхман Анні М.; Йозефіна.
404 Попович Християн П.
408 Піріч Лєса О.
418 Козар Стефан
432 Мазуренко Іван Т.
437 Тютюнник Петро
439 Волощук Річард К.
450 Кекіш Уліана
451 Федас Християн М.; Дарія О.
461 Курляк Анна
462 Бучок Наталка Лариса
465 Морикон Володимир М.
466 Дудич Люба, Ярослав, Мирослав
471 Королос Богдан

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
8 Олійник Євген
22 Странак Марія Е.
29 Грозко Григорій ІІ
33 Несвік Катерина
37 Поливач Іван
42 Буртик Роман П.
83 Кобіляк Михайло
94 Бабій Християн А.; Марія Л.
126 Ділів Лін П.; Ландіс Л.; Іван К.; Іван Г.
167 Мис Патріція Х.
182 Ковалік Теодор мол.
206 Самборський Джо А.; Дебра Л.
230 Лєсянський Марія Ф.
234 Грішак Михайло П.
235 Волеслаєв Давид А.
242 Троянський Степан І.
254 Керелєйза Катерина
320 Стасок Тереза Д.
323 Феден Лорі А.
338 Крітський Тгорт А.; Сайгні А.
360 Волошенюк Лариса У.
364 Денчук Мирон С.
372 Струтовський Павло В.
379 Скохлас Ярослав Г.
406 Слатт Сусанна
424 Слюсаренко Лариса
436 Ваганка Володимир мол.

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
5 Опріський Андрій М.
25 Кріп Василь
31 Ачєнбах Сандра С.; Гелєна
33 Бандій Михайло С.
39 Коч Дебора Е.
41 Проксін Доніта І.
46 Губітосі Сибастян
47 Козіцький Лілія
51 Криницький Лукаш
56 Джмура Валерія А.
64 Глут Степан
76 Колісник Павло
78 Крістоф Сусанна Е.; Деніс І. мол.
93 Возний Люба
127 Погаратний Мирон; Таран Люсія; Гарауєс Марія А.
132 Паріца Катерина
161 Шостах Йосиф
171 Парубчак Ольга
172 Бура Ольга
174 Прийма Мирослав 2, Ірена С. 2
209 Федак Євгенія
217 Вовк Християн
220 Курі Франк; Птак Пейрл

231 Пінтер Петро
256 Бринда Евелін
259 Невтон Рєня Л.
263 Валовен Шірлі Л.; Понтанті Івані
282 Кравченко Всеволод Й.
287 Сохан Марія, Олег
301 Стасула Лідія О.
316 Волошин Іван А.
330 Гатєс Барбара Л.
339 Грішчов'ян Ігор
347 Запар Зандра І.
353 Грібович Наталка, Меланія, Анастасія
354 Коласа Марія
360 Дорошак Семен д-р; Остапчук Андрій П.
361 Герман Дарил Ф.; Марта Д.; Мілан Богдан
367 Олексик Іван
371 Гарсон Дороти Г.
375 Купіча Ольга
379 Тінсон Марія А.
385 Смулка Люба В.; Християн М.
437 Яриш Андрій
444 Кобринська Маруся, Бернелетта
451 Віпріцький Віктор; Остапчук Марія; Адамович Дора
458 Сенчишак Михайло; Сенсон Донна І.
465 Морикон Володимир
475 Лєсєк Джєні

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
8 Клінал Юрій
13 Краус Ема
20 Триш Андрій
21 Білдас Анна
42 Безушко Мирослав
103 Пунко Емілі, Річард, Роберт
105 Нєрстад Іван, Марія С.
234 Мєєрс Присілія А.
271 МєкКі Іван І.
277 Локот Євгенія, Іван
316 Росоловський Марія А.
349 Добш Анна
356 Пазяк Річард, Данко, Фобрес Оксана
374 Волошин Михайліна; Гетманський Володимир; Лос Захарій; Юхман Тереза
385 Вовчак Степан
432 Барницький Іван
437 Яриш Андрій
439 Ушей Марія
444 Чубатий Володимир д-р
451 Скрипка Ярослав

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
8 Кінал Юрій В.
14 Бутковський Богдан
19 Осадча Стефан
29 Грозко Григорій
42 Задорожний Джанетта
59 Мішук Марія
94 Бабій Євгенія
106 Стебельський Ольга
125 Налівако Ярослав; Акєрстром Арета
161 Кудра Рональд М.
179 Дмитришин Марон
180 Джонсон Гелєна С.; Якубіч Ольга А.
200 Машіборка Антонія
206 Тєпєр Стефанія С.
216 Крижановський Юліан
238 Зінко Юлія
239 Мєлєко Агафія
240 Мисєв Володимир
268 Катчак Зіна
270 Швед Софія, Нікола
290 Блашків Володимир
292 Киріч Марія
336 Дімба Евстакій
356 Кульчак Параскевія
360 Чмола Олена М.; Богдан І.; Ломіш Марія Л.; Косовська Ірена; Перейма Мирослав
367 Бараняк Християн; Костик Марія
397 Добш Варвара
445 Суворий Олександр
451 Федас Гелєна
481 Возняк Гелєна
487 Іллієвський Тетяна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
8 Белан Ярослав
96 Драпала Регіна Л.
153 Лучанко Ярослав
194 Гавран Анна
293 Василін Лідія М.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ:

Відд.:
15 Шварц Ольга
25 Котик Євген Г.
27 Ольшанівський Ігор
37 Гранза Анна
53 Мур Джемс В., мол.
83 Мішин Андрій, Анна
94 Грішак Василь
113 Мігнєна Джефері Дж.; Дорнавер Марселес К.; Ральф К.
121 Карпентар Тавн С.; Гнідович Гарі Т.; Мерчант Домінік
127 Каричак Стефан
146 Боровський Віктор
162 Гаврилюк Лінда; Михайлюк Параска
194 Базилевич Християн
206 Малоні Іван І.
233 Дірів Володимир
254 Танишин Стефан
259 ЛаПойнт Вєсталь Т.
271 Сенков Павліна І.
276 Ісєнгаєр Росс Г.
287 Котик Євген Г.
343 Роберт Катерина
345 Сингайський Аркадій
346 Глен Вікторія; Гішинський Стефан
362 Кравчак Петро мол.
371 Фовлер Анна
440 Марчук Богуслава, Ярослав М.
460 Горіч Наталка, Ігор
490 Кастнер Карол А.
505 Дутчак Він

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЖИМИ ГРАМОТАМИ (ПЛАТЯТЬ ФОНДИ)

Відд.:
27 Загора Юрій; Кікта Іван
С.; Олена А.; Шафран Борис Ф.
33 Білик Анатолій
48 Давид Олександр А.; Тереза М.; Дубик Рома А.
88 Пічків Ванесса М.
94 Давчик Ігор М.
105 Федун Ореста
263 Буско Леслі М.
440 Крамарчук Християн К.; Нагачівск Орест; Наш Діана С.; Парипа Борис

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
3 Піколея Марія
5 Балко Олександр С.
35 Білушак Тереза

48 Зінкевич Анна Б.
51 Волицький Марія, Анна
55 Розалевич Іван
57 Каспер Степан
59 Галєвич Михайло
103 Пунко Роберт І.; Річард, Емілі
105 Нєрстад Іван, Марія С.
161 Білоник Карло
204 Писарівський Віра
239 Романів Гелєна М.
271 МєкКі Іван І.
276 Ісєнгаєр Роза М. 2.
277 Локот Євгенія, Іван
292 Стефанок Анна
339 Романець Зіновій; Клієст Тейлі
353 Шандор Богдан Д.
353 Грібович Анастасія
360 Антонішин Галіна
371 Баранюк Доротій Г.
379 Ганяк Василь
383 Козак Михайло
413 Савандєрс Діана Н.
414 Кравчук Ярослав
432 Коч Дмитро
458 Рузак Олександр
487 Штовчан Юрій, Тамара

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
37 П'яшник Юлія
38 Пінчак Елеонор, Петро
63 Сірохман Василь
155 Косміна Дороти А.
156 Вашик Василь
173 Сєрба Ірена
180 Якубіч Ольга А.
192 Вашик Шірлі С.
230 Рибальт Марія
238 Ганула Богдан; Огорек Дарія Г.
239 Еган Марія
316 Росоловський Марія А.
349 Добш Анна
356 Пазяк Річард, Данко, Фобрес Оксана
374 Волошин Михайліна; Гетманський Володимир; Лос Захарій; Юхман Тереза
385 Вовчак Степан
432 Барницький Іван
437 Яриш Андрій
439 Ушей Марія
444 Чубатий Володимир д-р
451 Скрипка Ярослав

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
8 Кінал Юрій В.
14 Бутковський Богдан
19 Осадча Стефан
29 Грозко Григорій
42 Задорожний Джанетта
59 Мішук Марія
94 Бабій Євгенія
106 Стебельський Ольга
125 Налівако Ярослав; Акєрстром Арета
161 Кудра Рональд М.
179 Дмитришин Марон
180 Джонсон Гелєна С.; Якубіч Ольга А.
200 Машіборка Антонія
206 Тєпєр Стефанія С.
216 Крижановський Юліан
238 Зінко Юлія
239 Мєлєко Агафія
240 Мисєв Володимир
268 Катчак Зіна
270 Швед Софія, Нікола
290 Блашків Володимир
292 Киріч Марія
336 Дімба Евстакій
356 Кульчак Параскевія
360 Чмола Олена М.; Богдан І.; Ломіш Марія Л.; Косовська Ірена; Перейма Мирослав
367 Бараняк Християн; Костик Марія
397 Добш Варвара
445 Суворий Олександр
451 Федас Гелєна
481 Возняк Гелєна
487 Іллієвський Тетяна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
8 Белан Ярослав
96 Драпала Регіна Л.
153 Лучанко Ярослав
194 Гавран Анна
293 Василін Лідія М.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ:

Відд.:
15 Шварц Ольга
25 Котик Євген Г.
27 Ольшанівський Ігор
37 Гранза Анна
53 Мур Джемс В., мол.
83 Мішин Андрій, Анна
94 Грішак Василь
113 Мігнєна Джефері Дж.; Дорнавер Марселес К.; Ральф К.
121 Карпентар Тавн С.; Гнідович Гарі Т.; Мерчант Домінік
127 Каричак Стефан
146 Боровський Віктор
162 Гаврилюк Лінда; Михайлюк Параска
194 Базилевич Християн
206 Малоні Іван І.
233 Дірів Володимир
254 Танишин Стефан
259 ЛаПойнт Вєсталь Т.
271 Сенков Павліна І.
276 Ісєнгаєр Росс Г.
287 Котик Євген Г.
343 Роберт Катерина
345 Сингайський Аркадій
346 Глен Вікторія; Гішинський Стефан
362 Кравчак Петро мол.
371 Фовлер Анна
440 Марчук Богуслава, Ярослав М.
460 Горіч Наталка, Ігор
490 Кастнер Карол А.
505 Дутчак Він

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЖИМИ ГРАМОТАМИ (ПЛАТЯТЬ ФОНДИ)

Відд.:
27 Загора Юрій; Кікта Іван
С.; Олена А.; Шафран Борис Ф.
33 Білик Анатолій
48 Давид Олександр А.; Тереза М.; Дубик Рома А.
88 Пічків Ванесса М.
94 Давчик Ігор М.
105 Федун Ореста
263 Буско Леслі М.
440 Крамарчук Християн К.; Нагачівск Орест; Наш Діана С.; Парипа Борис

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
3 Піколея Марія
5 Балко Олександр С.
35 Білушак Тереза

11 Саїа Марія
13 Каас Сєа 2.
21 Білас Анна 2.
25 Авраменко Василь
31 Зєльвак Марія
38 Тарбій Михайло
39 Порціналук Василь
42 Бакалєць Роман
54 Савицький Марія
67 Домарецька Йозефіна
87 Хомін Станліс
96 Мєєр Джей М.
97 Скоробогатий Теодор
106 Лавро Дмитро; Міз Генріка
114 Іванчук Іван В.
116 Івашко Іван
120 Ліпєцький Степан
130 Пужик Михайло
132 Михайлєвич Михайло
143 Самодал Анна
147 Клапо Іван
158 Врублєвська Анна
161 Коваль Анна
175 Іванчук Іван В.
176 Лєсько Дмитро
183 Іванчук Іван В. 2.
204 Мороз Марта; Дворчин Катерина Г.
206 Кіндєрфорський Володимир 2.
207 Гріншін Олександр
217 Василішин Катерина
221 Куліш Стефан 2.
230 Сучинський Стефан
233 Соляк Анна; Проць Петро
238 Давискіба Марія 2.
247 Косовський Григорій
256 Худяк Магдалина
276 Сєпєлчак Параска
281 Воронєвський Василь
287 Процик Іван 2*; Шиманська Анна
291 Скорі Марія Е.
292 Козій Олєса
295 Біловус Олєкса
305 Саган Єва
308 Лучовський Зозіслав І.
309 Платко Текля
361 Івахів Михайло
364 Савка Марія
367 Бабій Марія; Кушлик Катерина; Добш Павло
379 Іванчук Іван В.; Семків Михайло
386 Тимочко Станліс М. 2
390 Бугрін Анна
397 Чиж Іван
406 Свалов Любов
422 Шарамбура Іван
423 Іванчук Іван В.
424 Демчук Марія
432 Смеречинський Емілі І.; Данилюк Елізабета; Литвин Варвара
441 Балах Марія
484 Гуцал Степан
497 Березовський Роман; Бєрух Іван

Кляса І-ша.....285
Кляса 2-га.....179

НОВІ КЛАСИ:

Кляса Е-18.....3318
Кляса Е-20.....4292
Кляса Е-65.....327
Кляса Р-20.....6340
Кляса Р65.....128
Кляса ТР65.....517

Разом.....15,386

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

(Стан з 30 квітня 1981 р.)

Активні члени:.....21,303
Відійшли з перех. листами.....35
Прийняті наново.....25
Прийняті з перех. листами.....1
Зміни клас забезпечення.....5
Прийняті з Деп. Молоді.....16

Разом:.....61

УБТОК У ТРАВНІ 1981 Р.:

Суспендовані.....10
Відійшли з перех. листами.....1
Зміни клас забезпечення.....16
Відійшли до дорослих.....29
Померли.....83
Вибрали гроші.....29
Відійшли з випл. п. сум заб.58
Виплатили вповні вкладки забезпечення.....33
Відійшли на част. випл. заб.1
Відійшли на безпл. продовж. забезпечення.....2
Вигасла важність забезп.4

Разом:.....147

Члени, які випл. вкладки: (Приріст у травні 1981 р.):

Виплачене забезпечення.....33
На безпл. продовж. забезпеч.6
Разом:.....39

УБТОК У ТРАВНІ 1981 Р.:

Померли.....21
Вибрали готівку.....13
Повєрнені в актив.....3
Вигасло продовж. забезпеч.5
Разом:.....21

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
32 Хитрук Іван

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ:

Відд.:
33 Юрій Емілі
47 Лаврик Емілія
115 Івануса Карло мол.
127 Войчак Юрій І.
146 Боровський Віктор; Легєта Борис
174 Лєбєдєвич Мілас В.; Зєніслава В.
206 Гладик Андрій мол.; Солінко Теодор мол.
209 Федак Євгенія
245 Кравчук Анна
278 Ранєліс Анатоній Д.
299 Сидорович Стефан І.
327 Стєвєнєнко Світослав
347 Корстен Михайло; Мудрий Гелєн; Філіпс Аліса Ю.
353 Гарінг Юрій
360 Антонішин Лідія, Галіна; Дроздовський Іван
387 Фєм'ях Н. Стів
401 Квасніця Рома, Любомір

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
375 Хитрук Іван

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
257 Форманюк Павло
353 Масляк Адам
445 Загарія Данило А.
448 Шєрємєта Володимир

ЗАВВАГА:

ЗІРКОЮ (*) є позначені прізвища тих дорослих членів чоловічої статі, які не платять передплати на газету.

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛАСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ:

(Стан з 31 травня 1981 р.)

Кляса І-ша.....285
Кляса 2-га.....179

НОВІ КЛАСИ:

Кляса Е-18.....3318
Кляса Е-20.....4292
Кляса Е-65.....327
Кляса Р-20.....6340
Кляса Р65.....128
Кляса ТР65.....517

Разом.....15,386

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

(Стан з 31 травня 1981 р.)

Старий рід забезп.26
Кляса О.....140
Кляса Т.....1493
Кляса W.....10905
Кляса Р20.....11974
Кляса Е20.....9325
Кляса Е65.....2638
Кляса Р65.....1534
Кляса ДР60.....195
Кляса ДР65.....722
Кляса ADD.....6860
Кляса T10.....195
Кляса T5.....42

ДОРОСЛІ ЧЛЕНИ З МОЛОДЕЖИМИ ГРАМОТАМИ:

Кляса Р20.....494
Кляса Е20.....296
Кляса Р65.....20
Кляса Е65.....40
Кляса Е18.....4

Разом:.....4,46,903

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

(Стан з 30 квітня 1981 р.)

Активні члени:.....21,303
Відійшли з перех. листами.....35
Прийняті наново.....25
Прийняті з перех. листами.....1
Зміни клас забезпечення.....5
Прийняті з Деп. Молоді.....16

Разом

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ 1981 РІК

ПРИБУТКИ:

Вплати вкладок усіх класів
Життєвого Забезпечення

Відділ	Залатки	Відділ	Залатки	Відділ	Залатки
2	119.96	154	25.02	330	428.11
3	190.70	156	475.24	331*	35.22
5	1,793.07	157*	328.36	332	192.86
6	474.54	158	734.79	333	137.05
7*	601.27	161	1,281.85	334	960.62
8	1,709.20	162	274.67	336	618.78
9	155.84	163	795.84	337*	1,287.53
10	303.67	165	500.01	338	1,118.36
11	128.37	167	171.70	339*	322.55
12	77.77	168	897.93	341	793.33
13	2,101.63	169	302.93	342	489.47
14	1,888.66	170	1,294.30	345	787.75
15	862.35	171	1,024.41	346	1,241.13
16	558.68	172*	535.79	347	692.82
17	165.23	173	938.09	348	548.77
18	51.48	174	2,377.36	349*	3,027.19
19	233.11	175	876.82	350	699.83
21*	373.28	176*	477.47	351	39.73
22*	1,107.77	177	314.59	352	452.85
23	313.84	178	115.41	353*	897.10
24	2.62	179	278.48	354	616.54
25	2,004.83	180	529.79	355	179.91
26*	296.13	182	793.75	356	1,034.86
27	532.13	183	615.64	357	4.35
28	240.29	184	188.09	360	714.35
29	228.43	190	32.97	361*	1,494.00
30	53.31	191	1,577.22	362*	587.49
31	125.54	192	410.91	363	19.00
32	882.39	193	31.24	364	486.64
33*	1,379.27	194	595.20	367	2,034.37
34	272.24	195	6.15	369	214.94
35	379.90	196	1.86	370	124.92
36	161.09	200	1,641.34	371	1,151.07
37*	689.00	201	17.73	372	2,501.81
38	319.41	203*	146.10	373	275.71
39	1,516.38	204	1,862.46	374	959.84
40	56.96	205*	26.39	375	1,787.17
41	14.12	206	1,156.61	377	86.67
42	2,213.27	207	61.61	378	9.44
43	486.78	209	228.95	379	2,230.72
44*	214.64	211	89.14	382	177.25
45	981.07	212*	58.45	383	774.74
46*	6.67	213	277.47	386*	674.20
47	885.08	214	613.89	387*	1,448.77
48	623.25	215	18.23	389	246.85
49	387.68	216*	1,950.24	390*	134.46
50*	70.50	217	1,652.85	394	141.26
51	705.00	218	115.94	397*	1,120.30
52	213.10	219*	742.45	399	1,458.75
53	606.81	220	1,045.36	401	80.77
54	234.36	221	1,886.93	402*	531.22
55	909.04	222*	686.62	404	56.24
56	487.31	223	154.19	406	290.11
57	806.47	224	268.18	407	1,121.92
58	396.62	225	4.22	408*	3,117.89
59	1,730.41	226	306.41	409	236.99
62	11.95	228	60.55	410	82.15
63	1,314.57	230	1,301.41	411	290.40
64	131.11	231*	827.69	412	207.25
65	97.15	233*	2,508.16	413	32.34
66	282.34	234	642.21	414	1,510.30
67	184.24	235	246.20	416	499.09
69	86.01	236	293.74	417*	193.18
70	948.81	237	318.91	418	283.71
73	16.74	238	510.30	419	93.83
74	17.32	239	89.46	422	1,139.95
75	321.78	240	3,051.03	423	1,019.91
76	787.65	241	37.35	424	1,241.78
78	710.16	242	1,341.92	425	116.86
79*	86.81	243	336.12	426	50.44
81	368.12	244	5.28	427*	1,214.49
82	581.43	245	990.83	428	14.52
83*	2,085.21	247	105.17	429	32.10
84	114.07	248	67.79	430	994.81
85*	278.83	253	292.07	433	58.30
86	421.94	254	354.21	434	1,168.35
88	870.60	256*	508.83	435	231.39
89	160.24	257	949.86	436	139.09
90	434.70	258	9.10	437	842.74
93	488.76	259	490.59	438	1,107.08
94	5,185.23	261	342.71	439	1,364.28
97	53.56	263	88.53	440	1,118.76
98	107.15	264	182.93	441	553.38
99	123.79	265	71.13	442	523.44
100	58.73	266	1,780.04	443	54.34
102	901.77	267*	610.65	444	892.87
103	114.56	268	277.89	445	773.53
104	296.62	269	210.51	448	432.99
105	176.22	270	391.76	450	706.28
106*	1,748.44	271*	1,012.02	451	1,101.98
107	187.42	274*	279.72	452	721.77
108	75.39	275	116.98	454	322.01
109	107.71	276	621.35	456	226.81
112	309.72	278	138.85	457*	817.42
113	543.09	279	29.29	458	4,291.05
114*	3,104.06	280	34.09	459	148.69
115*	1,138.07	281	481.19	460	548.17
116	544.44	282	185.79	461	50.67
119	149.36	283	640.26	462	338.71
120	802.42	284	167.19	463	478.06
121*	323.10	285	545.01	464	347.16
122	71.03	286	119.92	465	1,218.35
123	475.39	287*	1,565.19	466	457.64
124	104.03	288	224.81	467	282.95
125	209.82	289*	497.52	468	288.59
126	44.71	290	319.41	469	465.70
127	1,253.92	291	375.89	470*	92.52
128	554.60	292	2,509.27	471	644.46
129*	87.21	293	634.79	472	531.77
130	527.96	294	43.66	473	1,562.59
132	68.80	295	708.03	474	80.75
133	642.40	296	95.10	475	40.17
134	497.87	299	119.02	476	128.47
135*	34.60	301	730.94	477	165.40
136	176.51	303	355.22	480	100.15
137	571.81	304	566.78	481	283.33
138	65.85	305*	896.91	484	1,010.31
139	207.49	306	151.92	485	40.73
140	36.12	307	640.61	486*	257.73
141*	39.81	308	8.45	487	210.76
142*	321.66	311*	153.04	488	350.28
143*	106.23	312	51.57	489*	362.01
144	256.69	313	46.28	490	222.84
145	58.63	316	2,273.90	495	318.15
146*	1,755.93	318	211.35	496	166.40
147*	1,441.20	320	762.04	497	374.19
148	93.15	321	498.85	499	87.72
149	7.05	322	20.84	502	619.24
150*	203.92	323*	213.53	503	256.68
151	60.75	324	428.99	505	125.04
152	31.71	325	554.09	506	87.44
153	2,071.25	327	708.42		

Вкладки зібрані в класі Життєвого Забезпечення 228,215.28

Вплати вкладок
Акцидентного Забезпечення

Відділ	Залатки	Відділ	Залатки	Відділ	Залатки
6	11.00	157	1.90	345	36.10
8	15.20	158	40.30	346	88.85
10	38.55	161	46.00	347	4.80
13	12.20	163	26.20	348	7.25
14	43.65	167	9.20	349	174.55
15	29.80	168	1.00	350	4.80
16	39.60	170	45.55	352	24.40
17	38.45	171	29.40	353	42.85
19	14.00	172	34.20	360	52.35
21	32.80	173	32.80	364	21.60
22	169.60	174	185.70	367	4.80
25	61.75	175	29.40	369	3.95
27	51.60	176	14.40	371	46.65
29	12.20	177	14.00	372	28.00
32	28.00	180	31.20	373	14.00
34	36.80	182	26.70	374	62.20
35	31.25	183	37.00	375	58.80
36	15.20	191	1.10	378	11.00
37	6.50	194	4.80	386	21.80
38	4.80	200	40.40	387	113.35
42	95.80	204	53.90	389	18.40
44	2.20	206	27.55	397	37.00
45	24.80	207	18.85	399	67.80
47	133.35	211	11.00	401	9.20
48	6.30	214	16.05	402	89.10
49	4.80	218	7.20	406	42.20
50	2.45	219	6.50	407	117.40
51	9.70	220	1.70	408	108.30
55	8.30	221	97.35	411	15.40
57	9.20	222	28.00	412	23.20
59	96.40	226	50.20	414	89.80
62	11.85	230	2.55	416	9.65
65	9.20	231	66.95	418	15.10
70	12.20	233	314.45	419	8.85
75	11.65	234	7.65	422	26.20
76	86.10	235	33.00	424	25.80
78	50.55	237	24.40	427	41.90
79	48.60	238	2.45	428	4.80
82	40.60	240	164.75	430	61.05
83	152.45	242	21.55	434	54.80
88	10.30	245	3.05	436	18.40
90	44.35	247	1.00	437	14.95
93	85	253	2.95	439	47.85
94	136.65	257	24.10	440	59.65
102	15.15	259	52.40	441	60.40
104	51.15	261	18.50	443	1.35
105	24.80	266	21.85	443	1.35
106	51.45	267	26.20	444	29.15
107	40.80	269	27.70	445	40.50
108	85	270	17.40	448	31.00
114	41.55	271	6.70	450	20.85
115	65.45	278	21.55	452	9.20
116	41.20	281	48.00	454	55.00
119	7.80	282	85	456	28.30
120	17.05	287	110.85	459	4.80
124	1.70	291	38.30	460	29.20
125	9.20	293	39.00	462	11.00
127	74.40	295	15.80	464	20.30
129	2.45	299	11.00	466	22.00
130	55.80	301	16.15	468	39.80
133	29.95	303	9.60	469	11.00
138	4.55	304	54.95	471	12.60
139	1.10	307	9.20	472	40.35
142	4.40	316	11.00	474	28

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ 1981 РОКУ

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ТРАВНІ 1981 РОКУ

Ч.В.	Організатор	Приймає у травні	Сума забор. печеня	Разом у 1981 р.
ОКРУГА АЛЕНТАВН				
46	М. Хромяк	1	\$2,000	1
47	Анна Гарас	1	5,000	1
48	С. Івасечко	1	1,000	2
143	Анна Мандзюк	1	1,000	1
151	Анна Строт	1	1,000	1
Разом		5	\$12,000	
ОКРУГА БАЛТИМОР				
55	А. Ціздін	2	\$8,000	3
320	І. Малко	1	3,000	7
Разом		3	\$11,000	
ОКРУГА БОФФАЛО				
127	П. Гаравус	3	\$11,000	2ADD
Марія Гаравус		2	6,000	5
360	І. Гаврилюк	6	18,000	2ADD
Разом		11	\$35,000	4ADD
ОКРУГА ЧІКАГО				
22	Олена Олек	1	\$5,000	1ADD
33	Софія Оріх	1	1,000	3
51	В. Шевчик	2	15,000	1ADD
220	Е. Блідий	2	2,000	6
259	Юлія Гуглик	1	1,000	7
301	П. Врублівський	1	1,000	3
379	В. Семків	2	4,000	7
Разом		10	\$29,000	2ADD
ОКРУГА КЛІВЛЕНД				
336	В. Стригун	1	\$2,000	2
ОКРУГА ДЕТРОЙТ				
94	Р. Татарський	1	\$3,000	9
174	А. Слюсарчук	5	5,000	14
Разом		6	\$8,000	
ОКРУГА ПЕРТ АМБОЙ				
209	С. Матляга	1	\$500	2
353	Дарія Оріховська	4	5,000	1ADD
В. Оріховський		1	5,000	10
372	Й. Ярема	3	3,000	4
Разом		9	\$13,500	1ADD
ОКРУГА ФІЛАДЕЛЬФІЯ				
10	С. Гавриш	1	\$1,000	1
231	В. Пастушок	2	10,000	2ADD
С. Гавриш		1	1,000	11
339	С. Гавриш	2	6,000	1ADD
347	С. Гавриш	1	5,000	1ADD
Дарія Цапар		1	5,000	8
362	Ф. Петрик	1	1,000	3
375	П. Тарнавський	2	6,000	1ADD
Разом		11	\$35,000	5ADD
ОКРУГА ПІТТСБУРГ				
41	Доріс Еггерс	1	\$1,000	2
56	П. Когут	2	2,000	5
120	Анна Рефт	1	1,000	1TP
132	Д. Партика	1	3,000	1
161	А. Джула	2	2,000	16
Разом		7	\$9,000	1TP
ОКРУГА РОЧЕСТЕР				
217	Т. Кубарич	1	\$1,000	6
316	В. Гавриляк	1	500	12
367	В. Попович	1	500	2
437	М. Малинівський	1	1,000	5
Разом		4	\$3,000	
ОКРУГА СКРЕНТОН				
311	Катерина Федірко	1	\$1,000	1TP
ОКРУГА ШАМОКІН				
31	М. Стак	2	\$3,000	2
78	І. Петрунько	3	3,000	14
305	Маргарета Гентош	2	10,000	2ADD
333	В. Боберський	2	10,000	2ADD
Разом		9	\$26,000	4ADD
ОКРУГА СИРАКУЗИ-ЮТИКА				
39	І. Пиндус	1	\$2,000	4
58	Марія Ковалевська	1	1,000	1
263	П. Сумик	2	4,000	2
271	І. Чопко	2	6,000	2
283	Ю. Гавришків	1	2,000	3
330	Я. Мартинюк	1	1,000	2
Разом		8	\$16,000	
ОКРУГА ВІЛКС БЕРІ				
282	Катерина Лукач	1	\$1,000	1
ОКРУГА ВІННІПЕГ (Захід Канади)				
444	Л. Вовк	2	\$6,000	8
ОКРУГА ВУНСАКЕТ				
93	І. Данилюк	1	\$1,000	1
ОКРУГА ДЖЕРЗІ С				
25	Квітка Стецюк	1	\$2,000	7
171	Степа Расн	1	2,500	3
287	І. Сохан	2	6,000	6
Разом		4	\$10,500	

ОКРУГА МІННЕАПОЛІС

385 Я. Карпак 2 \$10,000 2

ОКРУГА МОНТРЕАЛЬ (Канада)

465 Текля Мороз 2 \$10,000 1ADD 8
475 Джіні Лесюк 1 1,000 2

Разом 3 \$11,000 1ADD

ОКРУГА НЬЮАРК

76 Юлія Демчук 1 \$1,000 2
172 В. Осадчук 1 5,000 1
371 Ю. Баранюк 1 2,000 3

Разом 3 \$8,000

ОКРУГА НЬЮ ЙОРК

5 М. Хоманчук 1 \$2,000 2
8 Марія Кульчицька 1 1,000 3
158 Емілія Саноцька 1 1,000 1
200 І. Пригода 1 5,000 7
204 В. Палідвор 3 13,000 2ADD 4
256 К. Безкорований 2 1,500 3
361 Р. Крупка 2 10,000 3
С. Чума 1 1,000 3

Разом 12 \$34,000 2ADD

ОКРУГА НІЯГАРА (Канада)

451 Марія Нечай 5 \$7,000 2TR 13
458 Д. Пиш 2 20,000 8

Разом 7 \$27,000 2TR

ОКРУГА ПАССЕЙК

64 І. Бурний 1 \$3,000 1

ОКРУГА ЯНГСТАВН

119 Ольга Мамрич 1 \$2,000 1

ОКРУГА ЦЕНТРАЛЬНА

354 М. Війтик 1 \$1,000 1
355 С. Гасак 1 1,000 1

Разом 2 \$2,000

ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ

1. Нью Гейвен, Конн. 18 19 \$49,500 2
2. Бостон, Масс. 6 7 28,000
3. Вунсакет, Р. Ай. 6 1 7 14,000

Разом 30 1 33 \$91,500 2

ОКРУГИ ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ

1. Центральна 6 2 3 \$3,000
2. Мініаполіс, Минн. 6 2 6 26,000
3. Ст. Луїс, Мо. 5

Разом 17 4 9 \$29,000

Необ'єднані Вілліс в Америці 22 3 \$3,500

ОКРУГИ КАНАДИ

1. Торонто, Онт. 25 8 \$29,000 4
2. Монреаль, Квеб. 8 3 16 78,000 5
3. Ніагара, Онт. 9 7 24 93,000
4. Захід Канади 19 2 26 166,000 6

Разом 61 12 74 \$366,000 15

ЗАГАЛЬНА СУМА 455 124 765 \$1,975,000 103

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ТРАВНЯ 1981 ПРИСЛАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Організатор	Відділ	Число	Здобув членів
1.	С. Гавриш	83	54	
2.	А. Джула	161	16	
3.	Й. Чабан	242	15	
4.	І. Петрунько	78	14	
5.	А. Слюсарчук	174	14	
6.	М. Ольшанський	51	12	
7.	В. Гавриляк	316	12	
8.	М. Турко	63	11	
9.	М. Крумшин	60	10	
10.	Марія Нечай	451	10	

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ТРАВНЯ 1981 ПРИСЛАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Відділ	Місцевість	Число	Здобув членів
1.	95	Крум Линн, Па.	45	
2.	375	Філадельфія, Па.	18	
3.	60	Нью Йорк, Н. Й.	16	
4.	161	Ембридж, Па.	16	
5.	242	Фраквилл, Па.	15	
6.	51	Чикаго, Іл.	14	
7.	78	Майнерсвилл, Па.	14	
8.	174	Детройт, Мич.	14	
9.	451	Грімсбі, Онтаріо	13	
10.	316	Рочестер, Н. Й.	12	
11.	63	Форд Сіті, Па.	11	
12.	231	Кемден, Н. Дж.	11	
13.	353	Нью Бронкс, Н. Дж.	10	

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ТРАВНІ 1981 РОКУ

П.Ч.	Округ (оклиця)	Кількість Відділів	Приймає чл. у травні	Разом у 1981 р.
1.	Філадельфія	39	11	144
2.	Піттсбург	18	7	57
3.	Шамокін	21	9	46
4.	Алентавн	13	5	7
5.	Скрентон	7	1	5
6.	Вілкс Бери	9	1	6
Разом		107	34	265

ОКРУГА МЕРІЛЕНДУ

Балтимор 9 3 26 \$72,000 4

ОКРУГИ НЬЮ ЙОРКУ

1 Нью Йорк 33 12 67 \$183,000 10
2 Сиракузи-Ютика 14 8 24 36,000
3 Рочестер 10 4 27 39,000 1
4 Грой 7 16 24,000
5 Боффало 9 11 15 47,000 6

Разом 73 35 149 \$329,500 17

ОКРУГИ НЬЮ ДЖЕРЗІ

1 Ньюарк 22 3 14 \$28,500
2 Джерзі Сіті 11 4 32 75,000 6
3 Перт Амбой 13 9 21 30,500 1
4 Пассейк 6 1 6 12,000

Разом 52 17 73 \$146,000 7

ОКРУГИ ІЛЛІНОЙ, МИШИГЕН І ОГАЙО

1 Чикаго, Іл. 34 10 67 \$132,500 5
2 Детройт, Мич. 20 6 40 113,500 5
3 Клівленд, Огайо 21 1 20 49,000 2
4 Янгстаун, Огайо 9 1 6 30,000 1

Разом 84 18 133 \$325,000 13

ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ, головний організатор

Відлітають орли...

„Відлітають орли з-за крутої гори; Вилітали — воркотали Розкоші шукали. (народна пісня).

Пошта принесла мені пресмуну звістку: в Брукліні помер Федір П. Бульбенко. Прожив він на світі 84 роки. Писав мені один приятель із Америки: — „Наше покоління уже на відході...“ Мав я лист від Ф. П. Бульбенка, жалівся він на недуги, що йому докучали. Але „дух бодр, плоть же немощна“: в листі був живий інтерес до справ громадських і журба з приводу анархізації в українському суспільстві на чужині. А найбільш смутили Ф. П. Бульбенка відомості з України, де тиранський режим „б'є і плакати не дає“...

З Ф. П. Бульбенком відійшов з кону життя типовий представник того покоління, що після упадку царського режиму 1917 року „заходило будити хиренну волю“ (Т. Шевченко). Народився Бульбенко в селі Романків на правому березі Дніпра, вище міста Січеслава (Катеринослава). Змалку пішов на заробітки в індустрію і там знайшов товаришів, політично свідомих і організованих. То була українська соціал-демократична організація під проводом залізничника Федора Дубови. До цієї організації належали також Іван Романченко, Лько Вирва, Кость Гарасимів, Дмитро Лисиченко, як активне ядро, люди на певному культурному рівні.

Базою їх діяльності була „Просвіта“ в Мануйліві на лівому березі Дніпра, де відбувалися не тільки театральні представлення „Сватання на Гончарівці“, але поза цією декорацією діяла також національна й політична просвітня робота соціал-демократів. Українська соціал-демократична організація Катеринославського району вела усну й писану пропаганду проти царського режиму і за національні права України.

Поліція розкрила цю організацію: 1915 року суд тяжко покарав провідників: І. Романченка, І. Вирву, К. Гарасимову і Дм. Лисиченку. Бульбенко довголітньою каторжною тюрмою. Але ушлі секретар організації Ф. Дубовий і він відновили її активність. І в той час під вплив Дубового попав молодий Бульбенко і це знайомство і приязнь були Бульбенкові на користь.

Після упадку царської деспотії у березні 1917 року українська соціал-демократія в Катеринославі розвинула жваву діяльність серед українців — робітників і молоді середніх шкіл. У виборах до „Советів“ робітників і вояків Катеринослава українська соціал-демократія посідала, на основі вільних виборів, своїх депутатів, між ними був також молодий Ф. Дубовий.

Член української Соціал-

демократичної партії, студент Київської політехніки Гаврило Горобець почав з доручення партії організацію бойової сили — Вільного Козацтва, для оборони українського народу перед новими й старими ворогами: монархістами і більшовиками, які створили свою „Червону Гвардію“. Ф. Бульбенко приєднався до Вільного Козацтва і це був почин його військової діяльності, що закінчилася у рядах Армії Самостійної Української Республіки.

В той час свідомі вояки українського війська провадили не тільки збройну боротьбу з ворогами, але також мусили живим словом впливати на людність, яку марила більшовицька пропаганда облудними обітницями. Бувши в війську, в кривавих боях з окупантами, Ф. Бульбенко мав ідейний зв'язок з партією, до якої належав. Пригадую, як одного сонячного дня вліті 1919 року в тимчасовій столиці уряду УНР, в місті Кам'янці на Поділлі, прийшов з фронту Бульбенко з товаришем, теж козаком Армії УНР. Вони знайшли мене у приміщенні „Робітничої Газети“, що виходила під моєю редакцією. Моя радість приховати Бульбенка була дуже велика, бо якраз в „Робітничій Газеті“ був надрукований некролог на Бульбенка і його товариша, неначе вони загинули в бою на фронті. Хтось приніс до редакції фальшиву звістку.

Збройна боротьба України закінчилася. Мав я листи від Ф. Дубового з Катеринослава, але про Бульбенка не було вістей. Тільки після Другої світової війни зустрілися ми з Ф. П. Бульбенком у Німеччині, також з його сином Юрієм. Шасливо комуністичні органи не докопалися до минулої участі Ф. П. Бульбенка в українському війську. Він працював у кооперативних організаціях і ушлі в час комуністичних „чисток“. Пошастило йому врятуватися і від примусової „репатріації“, що висіла над українцями, які були советськими громадянами. Еміграція в республіку Вашингтона була останнім етапом у житті Ф. П. Бульбенка. Скромонного, але твердого характеру, Ф. П. Бульбенко являв образ непохитного борця за волю народу. Без патріотичної фрази, з глибоким переконанням і вірою в нашу справедливу ідею, Ф. П. Бульбенко нечаче був символом того патріота, про якого писав І. Котляревський:

„Де обіще добро в упадку, Забудь отця, забудь і матку, Лети повинність исправлять“.

Хочу, щоб пам'ять про Ф. П. Бульбенка, чистого серцем громадянина-патріота, жила довго, із роду в рід, як приклад для трудящих поколінь.

Панас Фединко

Створено два окремі фонди для Українського Музею

ФОНД МАРІЇ ЯСІНСЬКОЇ-МУРОВАНОЇ

Кілька місяців тому Марія Ясінська-Мурована з Вільмінгтону, Дел., померла на Український Музей в Нью Йорку дві тисячі доларів, і обоє — вона і її чоловік Антон, стали меценатами Музею. Тепер під час XIX конвенції Союзу Українок Америки, що відбулася у Філадельфії 23-25-го травня, вона сама запропонувала більшу допомогу.

„Я завжди мала велике зацікавлення до здобутків народної культури“, — сказала вона. Зразу обмірковано з головою Управи Музею проект спец. Фонду Марії Ясінської-Мурованої на підтримку Музею. Мурована зложила 10 тисяч доларів, як початковий внесок до фонду, та має намір збільшити цю суму кількакратно в майбутньому.

М. Ясінська-Мурована є абсолютною Музичною Академією у Філадельфії і соціально Пенсильванської Опері. Отож вже своєю професією вона бере активну участь в мистецькому житті

СПОРТОВІ ВІСТІ

Відбулися успішні ювілейні Спортові Ігрища Української Молоді

Переможна дружина юнаків УСВТ „Чорноморська Січ“.
(Фота: Ігор Сохан)

Олена Цюлько (справа) — першун у скоку у довжину і Уля Лисняк — всесторонній першун легкоатлетичних змагань.

У першому ряді — переможці відбаванкового турніру СУМ-А „Крилаті“, Іонкерс. У другому ряді — фіналісти СУМ-А, Нью Йорк.

Елленвілл (О.Твардовський) — У суботу, 13-го червня, відбулися тут, на спортових ігрищах оселі СУМ-А, Десяті Спортові Ігрища Української Молоді, в яких взяло участь понад 20 спортових і спортивних організацій: СУМ-А, УСВТ „Чорноморська Січ“, УСВТ „Трибуна“ Плат, Цюгорічні Спортові Ігрища проходили під гаслом „За Правду! За Волю України!“ і були присвячені 70-річчю СТ „Україна“ Львів.

Програма Ігрищ почалася в суботу рано традиційною церемонією відкриття: піднесенням прапорів, відігранням американського і українського гімнів, запаленням вогню, відчитанням правил Ігрищ, присягою змагань та відпіванням молитви „Богже Великий“.

Церемонію провели: М.Селешко — голова УС-БАС-Схід; І.Сохан — провідник Ігрищ; Я.Петрик — технічний організатор; І.Розен — командант табору. Крім зазначених осіб у програмі працювали: Я.Шмідт — головний суддя; Д.Бобляк — секретар; О.Напорова — фінансовий референт; О.Твардовський — пресовий; С.Федаш — ланковий відбавки; Я.Сосак — ланковий копаного м'яча; О.Колодій — ланковий легкої атлетики; К.Костик — господарський референт; С.Гановський — голова Верифікаційної комісії. Асистували окремим референтам: С.Палидович, О.Бук, Ю.Тарасюк, З.Став, Л.Кормелюк і С.Добровольський. Медична Опка-риччів.

Негайно по закінченні церемонії розпочалися легкоатлетичні змагання з участю понад 60-ти змагань і магунок у юнацькому віці гри відбаванкового турніру, в якому брало участь 19 дружин у чотирьох ковах групах, у чому чис- в жіночій і чоловічій. По полудні, о 3-й годині, відбулися змагання копаного

управа оселі запросила про- від Ігрищ на спільне това- риське прийняття, в часі яко- го голова УС-БАС-Схід- склав подяку всім членам про- воду Ігрищ, суддям, пре- ставникам організацій, які взяли участь в цій Ювілей- ній спортивній імпрезі, і особ- ливо — управі оселі, що вигі- до примістила учасників та опікувалася ними на про- тязі двох днів.

У короткій і річевій дискусії найважливіші представ- ники УСВТ „Ч. Січ“, СУМ- А і Плату висловили свої спостереження про відбу- ту імпрезу та корисні пропози- ції на майбутнє. Одноголос- но схвалено пропозицію голо- ви УС-БАС-Схід пороби- ти старання злучити лег- коатлетичні першества УС- ЦАК з цими Ігрищами мо- лоді.

Цюгорічні трофеї і меда- лі фінансувала каса Україн- ської Спортової Централі Америки і Канади-Делега- тури Схід. На жаль, на про- хання управи УС-БАС-Схід до багатьох українських фінансових інституцій і Бра- тських Союзів про грошову допомогу відгукнувся досі СУК „Провидіння“, інші ще не дали відповіді.

КОПАНІЙ М'ЯЧ

1. УСВТ „Ч.Січ“, Ньюарк.
2. УСВТ „Трибуна“ Філадельфія.

ЮНАКИ

Спільні першуні: УСВТ

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

ЮНАЧКИ 11—14 РОКІВ

БІГ 60 МЕТРІВ

1. Х.Глушко 9.1 („Крилаті“).
2. Л.Микитин 9.9 (СУМ-А, Н.Й.).
3. Л.Остап'як 10.2 (Плат, Пасейк).

СКОК У ДОВЖІНЬ (у футах)

1. Х.Глушко 12'3 1/2"
2. Л.Микитин 12'0"
3. Л.Лисняк (Плат, Н.Й.) 11'5"

СКОК У ВИСОЧІНЬ (у сантиметрах)

1. Г.Сонна (Плат) 111 см
2. Х.Глушко 111 см
3. Л.Остап'як 106 см

СТУСАН КУЛЕЮ (8 фунтів)

1. Л.Микитин 23'89"
2. Х.Глушко 19'22"
3. Л.Остап'як 19'0"

ЮНАЧКИ 15—18 РОКІВ

БІГ 100 МЕТРІВ

1. У.Лисняк 15.05;
2. О.Цюлько (Плат, Олбані) 15.10
3. Д.Лещук (СУМ, Н.Й.) 15.50

ГІНЦІ 4 X 100

1. „Крилаті“ Іонкерс (молоді юначки) 69.2
1. Плат, Н.Й., 66.5
2. СУМ-А, Гартфорд, 67.3
3. СУМ-А, Ірвінгтон, 70.4

400 МЕТРІВ

1. У.Лисняк 77
2. О.Цюлько 79.6
3. Г.Лисчик (СУМ, Картер) 80.2

СКОК У ВИСОЧІНЬ (у сантиметрах)

1. О.Цюлько 117 см
2. Д.Кобаса (СУМ) 114 см
3. У.Лисняк 107 см

СКОК У ДОВЖІНЬ (у футах)

1. У.Лисняк 12'6"
2. М.Колінська (СУМ, Гартфорд) 11'3"
3. Д.Кобаса 11'2"

СТУСАН КУЛЕЮ (8 ф)

1. Лисняк 28'10"
2. О.Калюк (СУМ, Гартфорд) 27'3/4"
3. Д.Лещук 24'10"

ЮНАКИ 11—14 РОКІВ (біг 60 м)

1. М.Тарнавський (СУМ, Сиракюз) 8.37
2. М.Куртаник (СУМ, Сиракюз) 8.68

„Ч. Січ“ і СК СУМ-А „Крилаті“ Іонкерс.

ВІДБІВАНКА

ЖІНКИ

1. Плат, Пасейк
2. УСВТ „Ч. Січ“ Ньюарк

ЧОЛОВІКИ

1. Плат, Чорноморці
2. УСВТ „Ч. Січ“ Ньюарк

ЮНАЧКИ

1. СК СУМ-А „Крилаті“, Іонкерс.
2. СК СУМ-А Нью Йорк

ЮНАКИ

1. СК СУМ-А Нью Йорк
2. СК СУМ-А Гартфорд

Склади дружин першунів (чоловіки): Л.Кормелюк, Б.Сірий, З.Стахів, І.Білінський, Б.Завадович, О.Федаш, С.Палидович і Ю.Бук. З.Стахів був вибраний найкращим змагуном (жінки не передали списки).

СК СУМ „Крилаті“ юнач- ки: Н.Глушко, Х.Глушко,

О.Уздейчук, Т.Закотиря, І.Штинда, І.Біланчик, В.Кли- мко, Н.Глушко. Найкращо- ю юначкою турніру виба- ро О.Уздейчук.

СК СУМ-А Нью Йорк (юнаки): І.Качор, П.Шмі- гель, М.Приймак, Л.Лавро, Ю.Микитин, І.Барна, І.Сте- цько. Найкращим змагу- ном вийшов І.Качор.

СПОРТОВІ ТОЧКИ В ПРОГРАМІ СВОГОГО УКРАЇНСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ

УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“ — УСВТ „ТРИЗУБ“ 4:1

Згідно з програмою 7 Укра- їнського Фестивалю, який від- бувся 13-го червня, пр. з най- більшим досі успіхом у відо- мому Артс Центрі, Голм- дейл, Н.Дж., вперше в історії цього фестивалю тут бу- ли влаштовані влучні спор- тові точки, а саме — змаган- ня дружин копаного м'яча і відбавки УСВТ „Ч. Січ“ з Ньюарку і УСВТ „Трибуна“ з Філадельфії. Сотні учасни- ків 7-го Українського Фести- валю мали можливість по- буватися грою цих найкращих під сучасну пору україн- ських дружин копаного м'я- ча в східній ЗСА, як теж зма- ганнями жіночих дружин відбавки.

Несподівано ці змагання були фільмовані кореспон- дентами телевізійної сітки ПБС (Паблік Бродкастинг Систем) і ввійдуть до спеці- ального фільму про україн- ську етнічну групу, що його мають висвітлити на цій ситці в найближчому майбу- тньому. В часі фільмування відбулося теж інтерв'ю кор- еспондентки ПБС з член- кою УСВТ „Ч. Січ“ Дарією Твардовською про спортові й інші справи, як також ко- ротко з іншим діячем „Ч. Сі- чі“ Євгеном Чижовичем про український спорт у ЗСА.

Єдиною почесною голя для „Трибуна“ здобув Д.Ку- льчицький. Суддівав Ярос- лав Сосак. Склад „Ч. Січ“:

М.Хамуляк, Ю.Бакун, В.Ткач, М.Микуняк, Д.Бакун, Р.Дуда, Б.Куцина, А.Бакун, І.Чижович, Д.Благий, Р.Га- нч, Р.Бухачевський, А.Ох- рименко, провідник.

Склад „Трибуна“: Прон- чак, Т.Козак, Д.Кульчиць- кий, В.Лушак, Колінс, Ц. Гант, А.Беднарський, Б.Та- длей, А.Шефер, Д.Болес, І. Ковбой. Провідник М.Юр- чак.

УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“ — УСВТ „ТРИЗУБ“

15:7, 15:8, 15:13

У той час, коли на горіш- ній площі Артс Центру про- ходила гра копаного м'яча, любителі відбавки при- глядалися змаганням жіно- чих дружин, які відбували- ся на довшій площі.

В цій зустрічі домінували двічата „Ч. Січ“, цюгорічні віцечемпіони УС-БАС, учас- ники багатьох американсь- ких турнірів, у яких вони здобули добрі успіхи. В трьох із п'яти можливих сетів перемогла дружина „Ч. Сі- чі“ з поданим вище вислі- дом.

Склад „Ч. Січ“ в цих зма- ганнях: М.Ганч, І.Паслав- ська, С.Моравська, Л.Пля- чек, М.Стратон і П.Панько. Склад „Трибуна“: О.Мід- жак, О.Станко, С.Дейнека,

Г.Мінч, О.Маслій, І.Грабов- ська, О.Кузевич, Т.Сіра.

По закінченні обох зма- гань керівник спортової програми фестивалю О.Тва- ровський подякував учас- никам за участь, гарну та ефективну гру і вручив капі- танам пам'яткові Трофеї.

У понеділковому видан- ні найбільшого в Нью Джер- зі американського щоденни- ка „Стар Леджер“ появил- ся довга рецензія про 7-й Український Фестиваль, у якому, між іншим, була за- гадка про спортову програ- му фестивалю, ілюстрована фотосвітлинаю однієї акції із змагань копаного м'яча.

ЮНАЧКІ ДРУЖИНИ КОПАНОГО М'ЯЧА ОСЕРЕДКУ СУМ-А ІМ. Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО В КЛІВЛЕНД — ПАРМА

Не зважаючи на те, що вже почався весняний сезон копаного м'яча юнацьких дружин в „Лейк Ірі Джуніор Сакер Ліг“, треба хоч корот- ко зупинитися на здобутках та наполегливій праці юна- чьких дружин СУМ-А в 1980 році, які змагалися в си- стемі юнацьких дружин ви- щезагальної ліги. В останньо- му році успішно змагалися три юнацькі дружини СУМ- А, здобувши добрі вислі- ди в кінцевій таблиці ігор дру- жин своєї класи.

Дружина дострою у віці 10-12 років розіграла 28 зма- гань, з чого виграла 17, прогнала вісім і три з нері- шеним вислідом, здобувши тим самим третє місце се- ред дружин своєї класи.

Найкращими змагу- нами цієї дружини були: І.Богуславський, Я. Данко, М.Лішнянський і Б. Темнюк, що зрештою, не є легкою справою вирішити їх від дружин, яка спромо- гла на такі імпульсанти ося- ги в змаганнях.

Дружина юнаків у віці 14-16 років розіграла 15 зма- гань, з чого виграла вісім, а прогнала сім змагань, зайнявши третє місце в кін- цевій таблиці ігор дружин своєї класи. Найкращими змагунами цієї дружини бу- ли: Р.Попадюк, А.Футей, і Р.Темнюк. Тут треба підкрес- лити, що вирішення зма- гунів всіх трьох дружин є офіційним вирішенням ліги а, на мою думку, багато більше змагунів заслужили собі на похвалу за їхню наполегливу та повну посвя- ту гри, на протязі всього се- зону 1980 року, що увінча- вався успішним здобуттям тро- феїв — один перше місце, а два третє місце.

В цьому 1981 році спорто- ва ланка копаного м'яча юнацтва СУМ-А збільши- лася ще на одну дружину „малат“ у віці 6-10 років, яку тренує колишній змагун сумівської дружини „Скала“ Славо Краєвський. Тренером дружини дострою 10-12 років є Стефан Краєвський, дружину молодших юнаків від 12-14 років тренує Воло- димир Лішнянський, а дру- жину юнаків у віці 14-16 ро-ків тренує Любомир Муд- рий, який рівночасно є спор- товим референтом Осередку СУМ-А.

Велику допомогу в праці юнацьких дружин копаного м'яча на протязі вже довго- го часу несуть такі особи: Ю.Лішнянський, М.Попадюк, М.Тимош, а останньо- організаційний референт Осередку Мирон Бебко, який організував дружину „малат“ від 6-10 років. Офі- ційним представником до ліги є член управи Осередку Богдан Біцко, який разом зі спортовим референтом Любомиром Мудрим, зас- тупають юнацькі дружини СУМ-А перед чинника- ми ліги.

Направду приємно поба- чити, що до праці прийшли молодші члени СУМ-А та члени колишньої сумівської

Світлій пам'яті інж.

Михайла Селешко

(1901-1981)

„Історія мого життя — це частина історії мого наро- ду“
Т. Шевченко

Св.п. інж. Михайло Селешко

Апостольські послання для християнського світу заповідають і стверджують що ті господні обранці, що залишають земне життя у часі 40 днів до Вознесіння Христового, — Праведники.

Одним із таких правед- ників духово-провідної вер- стви нашого народу був св. п. інж. Михайло Селешко, який упокоївся в Торонто, Канада, у світлий понеді- лок, 27-го квітня цього року, на 80-му році свого життя.

М. Селешко народився 4-го жовтня 1901 року в селі Витвиці, повіт Долина, Га- личчина. 17-річним юнаком добровільно зголосився до Української Галицької Ар- мії, а по закінченні та лікві- дації фронтів з перших тиж- нів заснування УВО став її членом та бойовиком. Був завдяки під впливом нагла- дом польської поліції та за своєю активністю в УВО йо- го многократно заарешто- вувало. Відслідкував у сумо- зисних Бригadah вісім мі- сятців, шикований та чото- ваний польською владою і поліцією він був змушений утікати на чужину і 12-го липня 1922 року зі своїми односельцями і бойови- ками УВО — І.Витвицьким та І.Дреняком, знайоми-

ми стежками через зелений Бескид перейшли на тери- торію Чехо-Словаччини. Там він вступив до Україн- ської Господарської Акаде- мії в Подєбрадах, яку з ус- піхом закінчив, здобувши диплом інженера-хіміка.

У зв'язку з його невиспу- шою діяльністю в УВУ про- тягла пазури до нього поль- ська поліційна агенатура і на домагання останньої чехо- словацькі органи влади про- тягом 48 годин видворили інж. М. Селешка з Чехо- Словаччини, звідки він му- сів переїхати до Берліну, де починаючи 1927 і 1945 ро- ком кінчаючи, жив і пра- цював.

Полковник Є. Коновале- ць звернув на молодого інж. М. Селешка увагу і скоро наді- лив його безмежним дові- р'ям, призначивши його сво- їм особистим секретарем. З цієї відповідальної позиції М. Селешко організував закордонною Українській Пр- есову службу з густою мере- жою майже по всіх країнах цивілізованого світу. Укра- їнська Пресова Служба пе- ред Другою світовою вій- ною зіграла колосальну по- зитивну роль в популяриза- ції української державниць- ко-визвольної ідеї через ка- нали іншомовних видань. Служачи української ідеї, беззастанно ризикуючи жи- ттям, під чужим прізвищем на різні папшпорти подоро- жуючи.

Протягом довгих років М. Селешко був членом ПУН, а в останніх роках свого життя був членом сенату ПУН. Перед Дру- гою світовою війною він був генеральним секретар- ем УНО (Українського На- ціонального Об'єднання) у Німеччині і деякий час був секретарем другого голови ПУН полк. А. Мельни- ка.

У 1943 році з доручення ПУН та німецької лікарсь- кої асоціації він був голов- ним перекладачем при між- народній комісії судово- медичної експертизи, яка встановила причини смер- ти 10,000 українців у Вінни- ці у 1937-1939 р.р. — всі жертви були закатовані по- тілими кулями в голову чи потилицю.

Перебуваючи тоді у Він-

дружини „Скала“, що дає за- поруку дальшого росту юна- цьких дружин, як також значно улегшить працю спор- тового референта і довго- літнього тренера майже усіх дружин Любомира Мудро- го, завдяки праці якого на протязі п'ятирічного існу- вання юнацьких дружин СУМ-А не було ні одного року, в якому одна з дружин не здобула б чемпіонства лі- ги.

В цьому сезоні дві наші дружини брали участь в змаганнях за чашу стейту Огайо, а одна дружина ре- презентуватиме „Лейк Ірі Джуніор Ліг“ в міжлігово- му турнірі.

Г.Головка

ниці, інж. М. Селешко дав собі священну обітницю, що решту років свого життя він присвятить збірці мате- ріялів, щоб видати книжку „Злочин Москви у Вінниці“ у різних мовах.

З доручення ПУН та пол- А. Мельника М. Селешко переїхав у 1945 році до Канади, де одразу з голо- вою пірнув у вир громад- сько-національної та патріот- ичної діяльності, посила- там своєму жертвенному пра- цю керівні становища у системі УНО, УСГ, УВФон- ду, йому і далі служив вірною „дружиною“ машини кау до писання. Та збігом часу і надіранням здоров'ям життя М. Селешка обира- лося.

У світлий третій день Ве- ликодніх свят та у середу, 29-го квітня, у похоронно- му заведенні Кардинала в Торонто, була відправлена панахида по св.п. інж. М. Селешку о. д-ром Р. Дани- ляком, парохом катедр св. Йосафата та о. В.Шара- невичем при численній учас- ті друзів, приятелів та знайо- мих. Отець В. Шараневич ширими словами вдячності підкреслює жертвенність і посвату небіжчика для на- шого народу. Востане 30-го квітня о. В. Шараневич відслужив панахиду у похоронному заведенні, а потім домовину перевезено до церкви св. Йосафата під скотсько умунированих друзів-ветеранів, де о. В. Шараневич відправив Пара- стас і співану Службу Божу.

Єдиний брат покійного, який постійно живе у Нью Йорку, Степан Селешко за- писав всіх на поминальну тризну до церковної залі, якою проводив мгр С. Мас- тикаш. Із висловом вдяч- ности та присвяти покій- ному промовляли: д-р С. Росоха від Срібної Землі і Карпатських Січовиків; Бо- ровець — від УСГ, В. Сит- ний — від „Нового шляху“; Ділюк — від СУЖ Канади; Попадінський — від Плату; Максимів — від УСГ; Да- рія Темник — від своєї ро- дини, з якою у дружок по-кій- ний прожив 26 років.

Напередодні Провідної Неділі, у суботу, 2-го трав- ня, до українського націона- льного Пантеону Вічності у Бавнд Бруквіч при храмі св. Андрія з'їхалися числен- ні поборники, приятелі і шанувальники св.п. інж. М. Селешка з ЗСА і Канади голова ПУН, члени ПУН, УЗХ, СВУР, представники суспільно-громадських, по- літичних і ветеранських ор- ганізацій. У 12-годині дня зазвонили дзвони і під їх прощальні звуки ветерани українського релігійного з- Америки і Канади під ко- мандою сотника Поліщука на руках внесли до церкви домовину М. Селешка, по- кину, немов козацькою ки- тайкою, українським прапо- ром з ОУН-івським тризубом із зворушливим гістиз- мом всі увійшли до Храму- Пам'ятника Первіоєрачів Української Православної Церкви в ЗСА. Блажені- ший Владика Митрополит Мстислав з почотом право- славних священників та у супроводі о. Богдана Леви- цького, колишнього капе- лана І Української Дивізії УНА, сьогодиннього паро- ха української католицької церкви в МекАду, Пенсиль- ванія, та довголітнього душ- пастиря Оселі ім. О. Ольжи- ча. Зворушливо співав хор православних семінаристів.

Останнє прощальне Бого- служення, поклін і прощан- ня. У почесній стійці біля домовини закам'яніло і зас- мучено стоять голова та члени ПУН, керівники ОД- ВУ СВУРУ. Зі східців амво- ну знісав бойовий прапор славної 6-ї стрілецької диві- зії армії УНР та періодично змінюються прапороносці Відділу ОДВУ, СВУР та комбатанти.

Г.Головка

(Закінчення на стор. 7)

Світлій пам'яті інж. М. Селешка

(Продовження зі стор. 6)

Владика Мстислав промовив з церковного амвона: „Покійний інж. М. Селешко був протягом 60 років одним із небагатьох моїх улюблених друзів і побратимів. Він був сумлінним кришталевим чесним українським громадянином і воєнком. Він був сумлінним ОУН. Вічна адляна по ньому пам'ять.”

У похоронній процесії від церкви до місця упокоєння рясніли прапори і вінки та квіти від брата Степана і квіти до родини з України, від ПУН, СВУР, комбатантів та друзів. Сотні людей, які з'їхалися на Провидню Неділю, супроводжували домовину українського праведника. Над свіжою і відкритою надмогилою прощав покійного президент СКВУ і сьогоднішній голова ПУН інж. М. Плав'юк, підкресливши вірність прикметі небажачка для майбутніх поколінь. Капелан о. Б. Левицький над могилою попросив св.п. Михайла молитвою та словами воєнської чести. Журливою піснею „Видиш, брате мій” були закінчені похорони.

На заклік рідного брата небажачка, С. Селешка, члена ЦУ ОДВУ та друзів-комбатантів, учасників похорон зібрався на поминальну тризну, прибув також Мстислав і священники, було присутніх біля 150 людей. Після молитви та благословення земних дарів та під час трапези відбулося кілька виступів і промов, присвячених св.п. Селешкові.

На заклік А. Славича з Канади, який повідомив, що в Канаді створено фонд ім. М. Селешка для видання праці небажачка „Злочин Москви у Вініппі”, присутні зложили пожертви у сумі 1,000 доларів. Для цієї шляхетної цілі в Українській Православній Кредитівні у Нью Йорку — 304 Іст 9-та вулиця — відкрито „Фонд ім. М. Селешка”,konto ч. 4220 А, на яке можна скласти скромну лепту.

На тризні брат покійного Степан розкрив секрет, чому домовину св.п. Михайла перевезено з Канади і віддано землі в Українському Пантеоні. Відчуваючи кінець своєї життєвої мандрівки св.п. М. Селешко завішав своєму братові, що він хоче з чистим сумлінням навикати спочити в Бавнд Бруківі з прощальною відправою, очоленою Владикою Мстиславом. І брат Степан цю останню волю свого брата виконав. С. Селешко від себе та відрідних сестер, які живуть в Україні, склав широкосердечну подяку Владиславу Мстиславові, президенту СКВУ М. Плав'юку, членам ПУН та всім присутнім, що так сердечно та шанобливо супроводили його брата у засвіти. Кінцеву молитву відмовив о. Б. Левицький, а всі присутні відспівали „Христос Воскрес” і „Вічна Пам'ять”.

П. Бабак

У 85-річчя...

(Продовження зі стор. 2)

тити хоч важливіші видання, а саме: д-р Григор Лужницький редагував бібліотеку п. з. „Український Театр”, а проф. І. Крип'якевич, М. Голубець, проф. В. Радзичевський, В. Барницький, Ст. Карнецький, ген. М. Капустякський, сот. Б. Гнатевич, сот. Е. Думін і кап. Шрамченко видали під фірмою „Історичної Бібліотеки” Тикторо монументальні твори як: „Велику історію України”, „Історію української культури”, „Історію української військ”, та „Велику всевітню історію”.

Тиктор теж видав „Святе Євангеліє” в гарному перекладі о. Кравчука „Вірною”, що його польська влада конфіскувала та „Українську ілюстрацію”. Годиться пригадати, що у Видавництва І. Тиктора появлялись кожного року календарі: гумористичний „Комар”, „Календар для всіх” і „Золотий Колос”, що в 1939 році був надрукований у 85-ти тисяч примірниках. З підсумків виходить, що Видавництво „Українська Преса” І. Тиктора за час польської окупації Західної України надрукувало у Львові понад 400 українських книжок. А це неабиякий культурно-політичний дорібок і вклад у скарбницю української культури.

Не можна поминути теж факту, що у Видавництві Тиктора, між іншим, працювали відомі журналісти й

публіцисти, політики, суспільні діячі та мистці такі, як: д-р МIRON Коновалець, колишній посол М. Струтинський, Дмитро Палів, Роман Купчинський, Іван Керницький (відомий тепер Ікер), Осип Новицький, Федір Дутко, Анатоль і Ярослав Курдики, Роман Маланчук, Зенон Пеленський, Іван Витвицький, д-р С. Баран, Е. Козак, П. Ковжун, д-р Іванчик, М. Левицький, Лев Сенишин, Іван Кердрин Рудницький та багато інших. Не можна не згадати й таких видатних адміністраторів, як: Петро Постолок, Лев Чубатий, д-р В. Калина, Т. Витвицький, Ярослав Пастушенко та багато інших друкарів, складачів, наприклад, С. Микитка, а всі вони чимало причинилися до розбудови Видавництва.

Преса й видання І. Тиктора були солідно базовані на математичним обрахунку, але в ім'я правди треба ствердити, що ідеї ними пропаговані не були зв'язані із матеріальними витратами. Видавництво „Українська Преса” І. Тиктора було потугою й славою українського зорганізованого життя в Західній Україні. Видавництво припинило свою діяльність дня 12-го вересня 1939 року, коли совєтська Червона армія зайняла Західну Україну. Діяльність І. Тиктора в часі німецької окупації України та після Другої світової війни — це вже окрема тема.

Політичне зловживання...

(Продовження зі стор. 2)

ятелів за кордоном: „Благодаря вас, допоможіть нам”.

Нічого дивного, що совєтське товариство психіатрів відмовилося допомогти Світовій Асоціації Психіатрів перевірити ці випадки. І президент, проф. Григорій Морозов є також директором Сербського інституту, який підписав багато

обманих рапортів на дисидентів і який був приятелем шефа КГБ, Юрія Андропова. А головний академічний дослідник д-р Андрей Сосновський був так далеко заангажований у політичній психіатрії, що минулого року він волів зрештешу з почесного членства Британської Королівської Школи

Резолюції Світової Асоціації Психіатрів і її філій, вимагаючи виключення з неї совєтських товариств психіатрів, будуть обговорювати на черговому конгресі психіатрів у Лісбоні 1983 року. Таке виключення було б прецедентом, бо досі ніяке міжнародне наукове чи професійне товариство не виключало членів совєтського товариства психіатрів.

День Союзники на Бобрівці

Неділя, 21-го червня цього року, перейде до історії Союзу Українок Америки Відділів Нової Англії, як зачаткування нового етапу у збірному зусиллі, що мав на меті запроєнтувати своє членство окремих Відділів, що дотепер працювали окремо на місцях своїх поселень.

Була це пропозиція голови Округу США Нової Англії Марії Гижой, щоб всі союзники, якраз у цей день, що був також Днем Батька, з'їхалися на молодіжній відпочинковій оселі „Бобрівка”, щоб перевершити спільно цей день заздалегідь приготованою програмою, щоб погуторити поміж собою, щоб повеселитися, а передусім зробити перегляд своєї праці, щоб вона стала корисною для організації та громади й увінчалася належним успіхом.

Приготування до цієї зустрічі почалися давно перед днем її реалізації, душею їх стала М. Гіжа, маючи до помічі окремих активістів із кожного відділу. Головні точки імпреси були: Служба Божа, спільний обід, імпреза частина та дозвілля. Йшло про це, щоб пригартувати на зустріч якнайбільше не тільки членів, але й громадянства, головню батьків та молоді. Тому встановлено дуже низьку ціну за обід, для молоді шість, а для молоді чотири долари. В дальшому зложено точки виступів та змонтовано відповідну програму.

Приїшла очікувана неділя, не така погідна, як союзники собі бажали б, трохи химерна, з легким дощиком та кучугурами накуплених хмар. Однак вполудне полана Бобрівки, наповнена ароматом скошеної трави, заповнилася автими, й відно стало, що ніхто не злякався химерної погоди, ані не полинувався прибути, щоб стати учасником цього несподіваного свята. Так, видно було, що все було старанно приготовано для прийняття гостей, й нічого не стояло вже на перешкоді, щоб зачати цю святкову імпресу.

Польову Службу Богу відправив о. Любінський із парохії в Нью Бритен, вигосивши зворушуючу проповідь про завдання жіноцтва, навізуючи до Христової притчі про Марту і Марію. Отець також при цій нагоді пригадав за День Батька, загадки нашого Патріарха, що є нашим Батьком, який усе життя присвячує для добра й спасення своїх вірних та нашої Церкви. По Божослужбі піднесено багатоглибне в честь Патріарха, батьків всіх союзників, що як матері, громадянки й жінки не жалують часу і трудів для цієї шляхетної справи, що нею являється виховання дітей, праця в організаціях та догляд родинного життя.

Кульмінаційною подією всієї зустрічі було посвячення прапора Округу, згідно з ухвалою Конвенції США у Філадельфії, щоб кожна Округа, а навіть Відділ мали свій власний прапор. Голова Округу на Нову Англію Маруся Гіжа, разом із Славою Яхницькою розвинули пречудовий, із коштовного брокату, синьожовтий прапор, і передали його в руки кумама, що по черзі репрезентували такі Відділи: Я. Ковач 73-й Відділ з Бриджпорту, М. Рудницька 66-й Відділ, а Дізя Брочинська 106-й Відділ з Нью Гейвену, Я. Кукіль 93-й Відділ, та В. Чудовська 106-й Відділ, обі з Гартфорду.

Після обрядової церемонії посвячення та короткого слова о. Любінського, що побажав союзникам побідоносних успіхів у праці, як промислам великої ідеї самостійності та збереження священних ідеалів, що символізує прапор, — доброго, краса і воля, відспівано „Боже Великий...”

Після цього гостей частували добрим обідом. Химерна погода не дозволила відбутися його надворі, то ідальня шуміла, як вулик, під час цього справжнього українського піру, а заслуга в цьому нашого заготовника „кеттера”, І. Деданова, якому вдячні за його добродієство, яке це всі потвердили. А кожна союзниця подарувала солодке.

Під час обіду почалася розважова частина, що мала розвеселити всіх гостей своїм гумором та сатирою про

„життя й буття” наших провідних союзників, що, принавши головство, або другі почесні функції, мусили з обов'язку самі все виконувати. Значення, що запобігав, виявилася із цієї програми Я. Кукіль, яка легко й невимушено впроваджувала окремих виконавців, що на сніжотаті, під яким сонцем виводили свої мистецькі пописи.

Глибоко зворушливим було слово-привіт Марії Гижой, голови Округу, ініціаторки цієї небуденної зустрічі. Всім нам знане її ім'я, як Маруся Бурбеллі, талановитої співачки, драматичної артистки, що навіть, ставши пані Гижой, не забувала своїх обов'язків, як мати двох гарних дочок, як член хору, як репрезентант жіноцтва на всі з'їзди, збори й конвенції. Вона тут народжена, однак, перевищила своєю посвятою та любов'ю до рідної справи не одну активістку, давши докази широго патріотизму й серйозного розуміння покладання жінки-українки. П. Гіжа привітала гостей, подякувала організаторкам цієї зустрічі Я. Кукіль і В. Чудовської-Ширай, відчитала привіт голови Централу Рожанковської та гаряче заохочувала жінок ставати членами організації. Потім мала групу танцюристів із 73-го Відділу з Бриджпорту виконала привітальний хорівід, а відтак на м'якій сіножаті виводила народні танці. Голосні оплески свідчили про захоплення гостей виступом малят, до речі, діточок членок, яких так прекарсно витренувала І. Дми-терко, мисткиня танців. І. Гриневич відважилася проєситувати вірш-сатиру, пера Володзя Фіцаловича про те, як союзники 66-го Відділу в Нью Гейвені „вибирали” свою Управу, й „штурмом язики” поставили Ірену Телюк „на голову”. Слідував вірш у честь Батька, як незаступимого партнера у провадженні родини. За це весь збір на мотів „Ми гайдамаки” співав всім батькам „Многая Літа”.

Діти членок 106-го Відділу Ліса Хмельська і Андрія Пришляк на бандурах виконали кілька народних мелодій, що так ніжно дзвеніли на поляні, зливаючись із тихим леготом вітру. Гуморескою-сатирою на життя і роботу союзників 106-го Відділу пописав О. Якимів, не шкодуючи „колючок” своїм „п'їлкам-союзникам”, що раді на „нараді” трохі язички погострити, пока приступлять до діла.

Незвичайно вдалим був виступ зіспіваної чвірки членок 106-го Відділу: С. Пришляк, В. Лучкань, В. Ціропа-лович і Л. Кінах, які надхненно, ніжними голосами відспівали композицію В. Івасюка, „Тече вода” народну пісню „Цвіте терен” та в'язанку пісень, присвячену батькам. Відтак Ірина Дми-терко відчитала по-англійськи, вірш, присвячений батькові, власного укладу. Фейлетон І. Савицької прочитала К. Гадзевич, викликавши зворушення слухачів, бо це чейже почується рідний гуцульський говір. Перед закінченням програми промовила О. Якимів, що подала подробиці про те, як організовано Округу і яке її позитивне значіння у консолідації роботи союзників. Без сумніву всі погодилися з тим, щоб такі зустрічі влаштувати і у майбутньому. Молода співачка Марія Кузьма при музичному супроводі Андрія Пришляка половила своїм чарівним співом і виконаннями по-мистецькому піснями серця слухачів.

Сонце заходило, тихо шумів ліс, дзвеніли мелодії пісень, а гості насолоджувалися заслуженим дозвіллям та висловлювали свою вдячність: „Це була така гарна зустріч!”

М.Б.

Українське воєцтво в Кергонксоні організується

На протязі часу, відтоді, як українська воєцтва святина стала пам'ятником всього українського воєцтва на чужині, під протекторатом нашої об'єднаної Централі ОБВУА, завжди був натиск і прохання до курінного Петра Войновського з головного Проводу ОБВУА щоб зорганізувати станицю об'єднати всіх воєцків українців в одну воєцку родину і продовжувати всі завдання українського воєцтва на поселеннях згідно зі статутом і правильником ОБВУА.

Так пройшов час, і прийшов, нарешті, відповідний Богом даний день — 31-го травня 1981 року, коли за старанням і обов'язком Буковинського Куреня у української православної громади в Кергонксоні відбулася в церкві пам'ятнику пана хила по бл. пам'яті Симонові Васильовичеві Петлюри, Голови Директорії та Головному Отаманові Військ і Флоти Української Народної Республіки, і за спадкоємства його боротьби за самостійну соборну українську державу, св. п. отамана Тараса Бульбу Борзовця, полковника Є. Коновальця, полковника А. Мельника, О. Штуля, Д. Квітковського, учасників визвольних змагань 1917-1923 років, Холоднорівня, СВУ, УВО, ОУН, Січових Карпатської України, Буковинський Курень УПА, Дивізійників та воєцків українського походження, що були у рядах американської армії в Корей В'єтнамі.

На церковнім Богослуженні, як і на панахиді, яку відслужив о. К. Калиновський в патрістично піднесеному дусі, а співав хор церковний під диригентурою проф. В. Бакума, була присутня невелика українська громада і представники організації та об'єднаного воєцтва на чолі з головою ОБВУА полк. Я. Вишневецьким та полк. І. Винником, заступником голови Ради Ордерів, Українського Вільного Ко-зацтва, які стояли в часі панахиди у почесній стійці при прапорі Буковинського Куреня. Після панахиди зі закликом всі колишні воєцки українці, що підписали і згодні були зорганізуватися в одну українську воєцку родину, зійшлися до хати побратима Ф. Оприска на Золотій Осені в Кергонксоні Н. Й., і там відбули перші ос новочасні загальні збори для реалізації обов'язку і завдання воєцки — створити станицю нашого ОБВУА.

Першою точкою було змістовне зрештешування „завдання українського воєцтва в рядах ОБВУА після статусу”. Після цього вибрано президія засновочих зборів, ко-тру очолив побратим А. Змий, секретарем обрано інж. Д. Стасюка, а до почесної президії покликані полк. Я. Вишневецького і полк. І. Винника. На порядку нарад була пропонування листа першої Управи Станиці в Кергонксоні, Н. Й., одноголосно вибрано на голову станиці курінного Петра Войновського, заступником дир. А. Змий, секретарем Д. Слободяна, колишнього воєцка американського війська, народженого тут, сина заслуженого члена Головної Управи УНСОЮЗУ, на організаційного інж. М. Болдака, фінансового інж. Д. Стасюка, господарського Ф.

ПРОПУЩЕННЯ

У ДОПИСИ

У дописі Ірини Голіят „Наймолодші градувати”, поміщеному у числі газети з 7-го липня ц.р., пропущено при поміці останній параграф, який повинен звучати так: „Тим, хто хотів би більше знати про Світличку, слід телефонувати до голови 83-го Відділу США Надії Савчук на число (212) 254-8134”.

М.Б.

34-й КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЛІГИ в ЗСА
спонзорє виставу

„ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ”
В головній ролі
Андрій Добрянський

в п'ятницю, 17 липня 1981 р., год. 7-ма веч.
Woodbridge Junior High School
Woodbridge, N.J.
Вступ \$7.00.

Замовляти:
ST. DEMETRIUS UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH
637 Roosevelt Ave., Carteret, N.J. 07008 • Тел.: (201) 541-1530

Комітет для балтійців...

(Продовження зі стор. 1)

воюють в Афганістані, та інші. Конгресмен Ріттер (республіканець з Пенсильванії) підкреслює, що Комітет турбується шми важливими питаннями, і висловлює надію, що ще більше членів Американського Конгресу стане учасниками Комітету.

Голова Комітету Догерті пригадав, що Ад гок Комітет в Ірландських справах вже діє. Він додав, що існують різні групи, організовані конгресменами, в яких ці законодавці ангажуються в окремих особливих акціях. Ці групи не мають ніякого офіційного чи формального стосунку до Конгресу, а все такі всі члени таких груп віддано працюють для добра справи.

Законодавець Догерті також перестеріг етнічні групи не приходити з своїми внутрішніми неполадками до членів Конгресу, кажучи: „Ми не маємо часу займатися тими міжгруповими нетождомі, бо маса інших

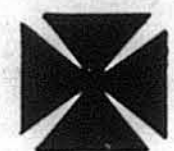
Н.Н.

КОЛИ ПОДорожуєТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова
грамота
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО
СОЮЗУ!

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в суботу, 11-го липня 1981 р., заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у Вічність у Сміттоні, Н. Й., наш Найдорожчий ТАТО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.

МИХАЙЛО РИГАЙЛО

учасник Визвольних Змагань у рядах УСС, нар. 15-го липня 1894 року, в Старім Місті, Підгайці, Україна.

ПАНАХИДА у віаторок, 14-го липня 1981 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Петра Ярем, 129 Е. 7-ма вул. в Нью Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН — у середу, 15-го липня 1981 р., о год. 9-й ранку з похоронного заведення П. Ярем до церкви св. Юра в Нью Йорку, а відтак на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Горем прибіти:

дочка — ЄВГЕНІЯ ГОЛІЯТ з мужем ІПЯРИЄМ
внука — ЛЮБА ВОРОХ з мужем д-ром СВЯТОСЛАВОМ і дітьми
внука — д-р СТЕПАН ГОЛІЯТ з дружиною МАРИЄЮ і дочкою ЛІДІЄЮ
зять — РОМАН ГІНА з дітьми: ІГОРЕМ, ГАЛЕЮ і МАРУСЕЮ в Україні

сестра — АННА ОТАМАН з родиною в США
правнуки — АДРИАН, ЮРІЙ, МИРОСЛАВ, УЛЯНА, ПЕТРУСЬ і ПАВЛУСЬ ВОРОХИ

Ділимося сумною вісткою, що дня 29-го червня 1981 року, відійшла у Вічність, на 77-му році життя, наша Незабуття

ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ та ПРАБАБЦЯ

бл. п.

МАРІЯ ДЗЮБЛИК

ПОХОРОН відбувся 2-го липня 1981 року на українському православному цвинтарі св. Володимира в Клівленді, Огайо.

Горем прибіти:

муж — ВАСИЛЬ
донька — ГАЛИНА ДМИТРЕВИЧ з мужем ЛЕОНІДОМ
внуки: БОГДАН з дружиною ШЕРІ
РОМАН
правнуки: ІВАН, ПАВЛО та МИХАЙЛО

В ПЕРШУ СМУНУ і БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Дорогого МУЖА, БАТЬКА і СИНА

бл. п. д-ра

АНАТОЛІЯ ЛИТВАКІВСЬКОГО

і в другу річницю СМЕРТІ

бл. п. протопресвітера

о. МИКОЛИ ЛИТВАКІВСЬКОГО

в неділю, 19-го липня 1981 р., по Службі Божій буде відправлена

ПАНАХИДА

в катедральному соборі св. Володимира в Чикаго, Ілл.
Просимо Приятелів і Друзів помолитися з нами в цей день за спокій їхніх душ.

РОДИНА

У ПЛАНІ ЗБІЛЬШЕННЯ ударної сили американської морської флотії Пентагон запропонував п'ятирічний програму розбудови флотії, яка включала побудову 143 кораблів, з того два літаконосці з атомними двигунами і 14 підводних човнів різного типу, а також 1,890 літаків. Все це становить на 75 відсотків більшу кількість, як планувала адміністрація президента Джімі Картера. Програма вноситься в загальномові понад 120 мільярдів доларів. Основним завданням є, — заявив речник Пентагону, — щоб не тільки зменшити американську флотію, але дорівняти її до сили союзу флотії, яка в багатьох відношеннях перевищує флотію ЗСА. В загальному Пентагон намісється досягнути числа 1,000 кораблів з того 22 літаконосці типу „Німіц“.

ВЕСЕЛКА

Журнал
для
української
дітвори.

КОЛЬОРОВІ ІЛЮСТРАЦІЇ
виходить кожного місяця
у видавництві „СВОБОДА“ за-
ходами українського народ-
ного союзу.
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ

Річна передплата становить у ЗСА — 8.00 доларів, у інших країнах — рівноар-
тність цієї суми. Для членів УНС — 5.00 доларів. Ціна окремого числа 75 центів.
Ціна позаймового числа — 1.00 долар.

Адреса:
"СВОБОДА" — "ВЕСЕЛКА"
P. O. Box 346 • JERSEY CITY, N. J. 07303 • U. S. A.

ЦІНИ ОГолошень В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА“

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за академії, помертні згадки, розшуки, подяки \$3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, бізнесові оголошення, (за-
бави, фестивалі, пікніки, бенкети, банки, продаж
домів і т. д.) 5.00
ОГолошення на 8 ШПАЛЬТ, без огляду на їх
зміст по 5.00 доларів за кожний інч.
Якщо до оголошення включиться знімок —
коштуватиме додатково:
Фотопропагування на одну шпальту \$ 8.75
Фотопропагування на дві шпальти 8.50
Фотопропагування на три шпальти 10.00

ОГолошення на чергове число (2 дні перед поя-
вою) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 10-ї ГОДИНИ ДНЯ.

ЦІНИ ОГолошень В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ (недільне видання) Ukrainian Weekly

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за академії, помертні згадки, розшуки, подяки \$ 5.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, бізнесові оголошення, (за-
бави, фестивалі, пікніки, бенкети, банки, продаж
домів і т. д.) 7.00

ОГолошення на чергове, недільне видання ПРИЙМАЄТЬСЯ
до ПОНЕДІЛКА, ТІЛЬКИ ДО 12-ї ГОДИНИ ДНЯ.

НОРМІ ДІМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи,
які хочуть за оголошення, що адміністрація буде змушена від-
кинути чергове оголошення, ДОКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ
ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ.
Рівночасно з оголошенням, просити надіслати
НАЛЕЖНУ СУМУ.

ТЕЛЕФОНІЧНО ОГолошення ПРИЙМАЄТЬСЯ
ЛИШЕ У НАГЛИХ ВИПАДКАХ.

Шукаєте за другим прибутком?

Станьте ОРГАНІЗАТОРОМ УНСоюзу

НА ПОВНИЙ ЧАС, АБО НА КІЛЬКА ГОДИН.
Можете починати свою кар'єру, організуючи
спершу свою родину і приятелів.

За інформаціями пишіть до:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302
Attn: Organizing Dept.

або телефонуйте (201) 451-2200 (Collect)
або (212) 227-5250

Нема то як на

СОЮЗІВЦІ

ОСЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Найкраще місце відпочинку і вакацій
в Кетскіпських горах біля м. Кер-
гонксон, Н. Й.

Замовляйте місця завчасу на:
КІМНАТИ — на незрівняний вакацій-
ний побут на СОЮЗІВЦІ!

Гірська природа, відновлені кімнати, домаш-
ня кухня, 8 тенісних кортів, відбиванкові
площі, олімпійського розміру басейн, мис-
тецькі і розважальні імпери, забави та багато
інших угоджень.

КУРСИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ

ПОЧАТКІВЦІ — від 19-го липня — 1-го серпня 1981
ЗАВАНСОВАНИ — від 2 серпня — 15 серпня 1981 р.

КУРСИ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

від 16-го серпня — 31-го серпня 1981 р.

Ім'я,
прізвище

Адреса

Мгр Х. Панчук — нова українська професіоналістка в Чикаго

Із закінченням минуло-
річного академічного року
українська громада в Чика-
го збагатилася новими на-
дійними професіоналістами.
Поміж ними й нова фарма-
цевтка мгр Христия Зоя Пан-
чук.

Христия народилася у Нью
Йорку в 1957 році та є доч-
кою мгр фармацевта Яросла-
ва (зі Сліжів) і д-ра Яросла-
ва Панчуків. У 1958 році
переїхала вона з батьками
та зі старшою сестрою Ру-
тою настало до Чикаго. Тут
ходила до народної школи
при катедрі св. о. Миколая,
як також до школи україно-
знавства, яку закінчила з
відзначенням. Середню ос-
віту здобула Христия у шко-
лі Сестер Домініканок „Ред-
жина“ у Вільмет, Іллінойс.
Наша студентка навчалася
фармації у Медичному
Центрі Іллінойського уні-
верситету в Чикаго, який
закінчила в червні 1980 року
склавши професійний іспит.
Тепер вона працює у ветер-
нарському шпиталі при
Медичному Центрі Норт-
вестерн університету в Чика-
го.

Мгр Х. Панчук, будучи ще
в середній школі, належала
до юного ансамблю „Вер-
ховина“ при катедрі св. о.
Миколая, як також була
членкою танцювального
ансамблю „Метелики“.

Гри на фортепіані вчила-
ся вона в музичній студії
проф. Ігора Білограда, а
також цікавилася мистец-
твом та малює трипільську
кераміку. Від дитинства на-
лежала Христия до українсь-
кого Пласту. В Чикагській
Пластовій Саніції була вона
виховницею новачок і гніз-

Мгр Х. Панчук

довою, а в останніх роках
була також у провіді пла-
стових таборів на „Беркуті“
та „Писаному Каміні“. Мгр
Христия належить до курує-
них старших пластунок „Лісові
мавки“ та під сучасну пору є
крайовою референткою
УСП (Уладу Старших Пла-
стунів) при Крайовій Пла-
стовій Старшині в Америці.

Крім Пласту, вона нале-
жить також до секції фарма-
цевтів при Лікарському То-
варстві Північної Америки.
Відділ Іллінойс.

Під час студій Христия
належала до Товариства
жінко фармацевтів Ламбда
Каппа Сігма та є членом
американського фармацев-
тичного Товариства.

Складає велике призна-
ня її батькам, що так гарно
виховали свою доню в ук-
раїнсько-патріотичній і ре-
лігійній душі, а дорогій на-
шій колежанці бажаємо да-
льших гарних успіхів в її
професійно-громадському
та приватному житті.

Д-р Павло Пундій

HNIZDOVSKY

WOODCUTS, 1944 - 1975

A Catalogue Raisonné by ABE M. TAYLOR, Jr. with a foreword by PETER A. WICK
and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY
Price: \$25.00 hard bound, postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 5% sales tax.

СВОБОДА BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

У ВИДАВНИЦТВІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ СВОБОДА

появилася вже друком монументальна збірка
літературних оцінок

Д-ра Луки Луцева

ЛІТЕРАТУРА І ЖИТТЯ

Книжка у твердій темній полотняній обгорці з золотими лі-
терами більшого формату, має 480 сторінок і охоплює повне
пістоліття (1925-1975 pp.)

Література і життя, це дійсно монументальний твір, а в ньому
бібліографія, оригінальні статті і рецензії про:

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ІВАНА ФРАНКА, ОЛЬГУ КОБИЛЯ-
НСЬКУ, БОГДАНА ЛЕПКОГО, ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА, ВОЛО-
ДИМИРА ВИННИЧЕНКА, ВАСИЛЯ ПАЧОВСЬКОГО, МАР-
КІЯНА ШАШКЕВИЧА, ТИМОТЕЯ БОРДУЛЯКА, ОЛЕКСАНД-
РА КОРНІЙЧУКА, ОЛЕСЯ ГОНЧАРА І ВОЛОДИМИРА
СОСЮРУ.

Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує
5% стеїтового податку.
Належність платна лише в амер. долларах \$20.00
Замовляти: + порто \$1.00

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

A Ukrainian perspective on the news...

THE UKRAINIAN WEEKLY

Can you afford not to subscribe?

I would like to subscribe to The Ukrainian Weekly
for _____ year(s). (Subscription rates: \$5 per year for UNA members, \$8
for non-members)
My name is _____
I belong to UNA Branch _____
Address _____
City _____
State _____
Zip code _____

GIFT SUBSCRIPTION

In addition, I would like to give a friend one year's subscription to
The Ukrainian Weekly at the discounted rate of \$4.
His/her name is _____
Address _____
City _____
State _____
Zip code _____
I enclose a check for \$ _____

THE UKRAINIAN WEEKLY
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Доповідь проф. Романа Шпорлюка в УВАН

Відкриваючи конферен-
цію, що відбулась 31-го т-
вня 1981 року у Нью Йорку,
науковий секретар Академії
проф. Олег Федшин відзна-
чив, що вона є першою з
циклу заплянованих конфе-
ренцій, присвячених Києву
в зв'язку з його 1500-річчям
ювілеєм. Він сказав, що
сьогоднішній доповідаль-
ець професором історії в Мичи-
ганському університеті, має
ряд публікацій з східноєв-
ропейської історії, в тому і-
сторії України.

Професор Шпорлюк по-
чав свою доповідь із розпо-
віді про праці американсь-
кого географа Марка Джеф-
ферсона, який підніс пробле-
му значення столиці в
житті країни. Розмір столи-
ці порівняно до інших міст
дозволяє судити про рівень
політичної та культурної ін-
теграції країни. Рим, Па-
риж, Лондон є найбільшми
провідними містами в
Італії, Франції та Англії, та-
кож центрами не лише полі-
тичного, а й культурного
життя країн. У федеральних
державах, як от Злучені Сте-
йти Америки та Швайцарія,
їх політичні столиці не є най-
більшми містами і не є най-
визначнішими культурни-
ми чи економічними цент-
рами країн.

Проф. Шпорлюк сказав,
що у XIX і на початку XX
сторіч в Україні не було сто-
лиці, яка мала б вплив на
життя всієї країни. Було
кілька центрів: Київ був ду-
ховним центром, Львів —
політичним, Харків — про-
мисловим. Одеса була най-
більшим містом в Україні,
але найменше українським
з усіх великих міст. Україн-
ці у ній були вісім відсотків,
менше, ніж росіяни і жидів.
Українці в Одесі були здеб-
ільшого некваліфікованими
робітниками.

Відсутність столиці в У-
країні позначалася на подіях
революції 1917-20 років.
Київ не був загальнозна-
ним центром, були момен-
ти змагання між Києвом,
Харковом і Донбасом.

Колись Одеса була знач-
но більшим містом, ніж
Київ (1897 року Одеса мала
400 тисяч населення проти
250 тисяч у Києві). Тепер
Київ має понад два мільйони
населення, а Одеса тільки
один мільйон.

Тепер в Україні є столиця
— Київ. Хто хоче бути „ки-
мось“ в Україні, їде до Киє-
ва.

Сучасні тенденції зростан-
ня Києва відрізняються від
тенденцій розвитку інших
великих міст Української
СРСР. Його населення зрос-
тає швидше, ніж в інших мі-
стах. Також кількість украї-
нців у Києві протягом остан-
ніх десятиріч збільшується,
хоч у цілому в Україні відсо-
ток українців зменшується.

Звичайно населення усіх
великих міст збільшується
не за рахунок природного
приросту, а за рахунок мі-
грації до них. У кінці 1960 ро-
ків 80 відсотків людей, які
переїхали до Києва, були з
Української СРСР (переваж-
но зі Західної України і
Південно-Західної України).

Проф. Шпорлюк назвав
„містотворчі фактори“, що
впливають на зростання
міст, як от політика (тобто
нааявність урядових установ),
промисловість, фінан-
сові і забезпечені установи,
культурні заклади, нау-
кові інституції, преса, радіо,
тощо.

Київ особливо швидко
росте, бо в ньому є кілька
містотворчих факторів, а не
лише один, наприклад, про-
мисловість чи транспорт.
Тут — адміністративний і
партійний апарат, багато
службовців різного роду
управління та міністерств.
У Києві живе понад 200 тисяч
членів партії.

Київ є також важливим
культурним і науковим цен-
тром: тут Академія Наук
Української СРСР, 40 відсо-
тків усіх докторів наук в
УСРСР і 33 відсотки канди-
датів наук живуть у Києві.
Тут скуплені не лише фахі-
ви гуманітарних, але й точ-
них наук, розвиваються но-
ві ділянки їх. Діють числен-
ні науково-дослідні інститу-
ти з модерними лабораторі-
ями. Десять відсотків насе-
лення Києва працює в науко-
вих установах або обслуго-
вує їх.

Київ є центром видавни-
чої діяльності: 99 відсотків
усіх журналів і 70 відсотків
книжок, що публікуються в
УСРСР, виходять у Києві.
Крім Москви, Київ є єди-
не місто в СРСР, де ви-

ходять дві місські щоденні
газети: ранкова — „Пропар-
комунізму“ та вечірня — „Ве-
сільний Київ“.

У Києві живе половина
членів Спілки Письменни-
ків України, половина украї-
нських архітекторів, 60 від-
сотків композиторів.

Київ є туристичним цен-
тром. Через це тут багато го-
телів, обслуга. Щоб при-
тягнути туристів-українців з
Канади й Америки потрібні
люди, які говорять по-украї-
нському.

Роман Шпорлюк підкрес-
лює, що власне тому, що
Київ є великим культурним
центром, тут іде змагання
вдох нації, двох культур —
української і російської. Ки-
яни читають українські га-
зети, що виходять у Києві, але
з політичних причин не на-
в'язуються прилюдно говори-
ти по-українському.

Ситуація з живанням
української мови прилюдно
в Києві можна назвати мо-
вним терором. Всі гіді для
совєтських туристів ужи-
вають виключно російської
мови, навіть коли екскурса-
нтами є українські діти з
провінційних шкіл.

Ясно відчувалася націо-
нальна нерівність, їде по-
силена русифікація. Почина-
ючи з дитячих садків, дітей
переважно вчать російсь-
кою мовою. Але тиск поси-
лює національні почуття і
Київ стає центром бороть-
би за національні права ук-
раїнців, між іншим тому
що власне в столиці є вели-
ка концентрація інтелігенції.

Людина потенційно на-
ціонального настановлен-
ня прагне переїхати до Киє-
ва. Українське-журналіст,
письменник чи вчитель,
який живе в російському
оточенні (наприклад), або
сидить тихо і говорить росі-
йською мовою, або старає-
ться переїхати до Києва чи
до Львова, де можна працю-
вати, послугуючись про-
фесійно українською мовою.
Дослідники дисидентства
в Україні звертають увагу
на те, що багато правозахи-
сників, які борються за націо-
нальні права українців, по-
ходять з Західної України,
але чимало з них побували в
Києві — чи то вчилися в Київ-
ському університеті, чи пра-
цювали в Києві.

Професор Шпорлюк відзна-
чив, що в Києві також
серед офіційних режимних
кіл — культурної еліти і бю-
рократії — помічались пра-
влення здобути більше прав
та можливостей. На його
думку, це є наслідок чисель-
ного зростання Києва як
метрополії.

Протягом кількох десяти-
літь їде боротьба київської
інтелігенції за створення
нових українських театрів у
Києві. До недавнього часу,
1979-80 рр., в Києві було
всього сім театрів, при чому
тільки один український
драматичний театр (ім.
Франка). Останнім часом
під тиском вимог самих
кіл створено нові театри:
Молодіжний, Театр драми
та комедії, Театри естради і
поєзії, а зовсім недавно — ек-
спериментальну студію — Те-
атр кіноактора. З них, здає-
ться, тільки Молодіжний
театр уживає українську мо-
ву. Одночасно українська
мова понесла і втрату, бо Те-
атр юного глядача, який ко-
лись був українським, тепер
дає вистави і російською і
українською мовами.

„Справу мови нових те-
атрів, про які ще мало відо-
мо, варто дослідити тури-
стам, які відвідують Київ“, —
сказав проф. Шпорлюк.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОЛЕКСА КОЗІЙ, член
УНС Відд. 292 св. Івана Хре-
стителя в Детройті, Міч., по-
мер 20-го квітня 1981 р.
на 86-му р. життя. Нар. 1895 р.;
членом УНС став у 1936 р.
Залишив у смутку дружину Єв-
докію, сина Станісла, дочку
Ольгу, 9 внуків і 8 правну-
ків. Похорон відбувся 23-го
квітня 1981 р. на цвинтарі
Марбл Парк в Мілан, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!
Стелла Фе.шк, секр.

МИХАЙЛО ІВАХІВ, член
УНС Відд. 361 Т-ва Дністер в
Нью Йорку, помер 8-го травня
1981 р. на 71-му р. життя. Нар.
1909 р. в Байоні, Н. Дж.; чле-
ном УНС став у 1943 р. Зали-
шив у смутку дружину Марію,
дочку Каролін, 2 внуків, сес-
тру та ближчу і дальшу родину.
Похорон відбувся 12-го
травня 1981 р. на цвинтарі
Ріформ Чирч у Вест Нью Гемп-
стел, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Чума, секр.

КАТЕРИНА ДВОРЧИН,
членка УНС Відд. 204 ім. А.
Гончаренка в Нью Йорку, по-
мерла 15-го березня 1981 р.
на 86-му р. життя. Нар. 1895 р.
в Утішків, пов. Золочів, Ук-
раїна; членкою УНС стала у
1942 р. Залишила у смутку си-
на Стеніла з дружиною Доро-
тою і 6 внуків. Похорон від-
бувся 18-го березня 1981 р. на
цвинтарі Мейл Парк в Нью-
Йорку, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Палівор, секр.

ІВАН М. КРАВЧИШИН, член
УНС та довілостий голова
35-го Відд. Укр. Амер. Сді-
ниці в Чикаго-Південні, по-
мер 8-го квітня 1981 р. на
83-му р. життя. Нар. 1898 р. в
Туринськ, Лемківщина, Ук-
раїна; членом УНС став у 1940 р.
Залишив у смутку дружину
Ану, дочку Ану, синів Івана і
Михайла з родинами та 12 вну-
ків і правнука. Похорон від-
бувся 11-го квітня 1981 р. на
цвинтарі св. Марії в Енер-
гін Парк, Іл.

Вічна Йому Пам'ять!
Урвана

СТЕЛЛА ГАЛИЧИН, членка
УНС Відд. 455 ім. Лесі Ук-
раїнки в Нью Йорку, померла
2-го квітня 1981 р. на 69-му
р. життя. Нар. 1912 р. в Нью
Йорку; членкою УНС стала у
1947 р. Залишила у смутку
чоловіка Василя, дочку Гелені
Маріон, 5 внуків і 2 правну-
ків. Похорон відбувся 4-го
квітня 1981 р. на цвинтарі у
Флемінгтон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Софія Соколинська, секр.

ТАКИХ МОЖЛИВОСТЕЙ мало,
їх домагалися. Можна га-
дати, що київська бюрократія
радо б бачила більшу мі-
жнародну активність УССР.
У внутрішніх спра-
вах бували конфлікти
між місцевими київськими
бюрократами і підприєм-
ствами, що підлягають всео-
юзним міністерствам. Міс-
цеві бюрократи роблять
опір тенденції всеоюзних
урядових кіл — будувати но-
ві промислові об'єкти у Киє-
ві, які притягають з-зовні ба-
гато робітників.

Києву потрібні не нові за-
води, а нові школи, крамни-
ці, установи обслуг, театри,
журнали, лабораторії. Про-
те всеоюзні міністерства,
які хочуть збільшувати кіль-
кість робітників у столиці,
не дають коштів на освіту,
або соціальні потреби, які
неминуче виникають при
збільшенні числа робітників.
Однак Москва таких коштів
планом не передбачає, вима-
гає, щоб Київ їх сам оплачу-
вав.

Київ має зростає, але як
модерне місто науки, куль-
тури, управління, найнові-
шої техніки і сервісу, які при-
тягають працівників висо-
кої кваліфікації. Передбача-
ють, що до 2000-го року
Київ матиме близько чоти-
рьох мільйонів населення.
Київ уже виразно здобув
ролю провідного міста Ук-
раїни, і, треба сподіватися,
що її утримає в майбутньо-
му.

Л. Дражевська

МАРІЯ САВКА, членка УНС
Відд. 364 св. Василя в Клів-
ленді, Огайо, померла 27-го
квітня 1981 р. на 88 р. жит-
тя. Нар. 1893 р. в Дібулкі.
Україна; членкою УНС стала
у 1927 р. Залишила у смутку
сина Михайла, доньку Маріон
і 5 внуків. Похорон відбувся
29-го квітня 1981 р. на цвин-
тарі св. Петра і Павла в Пар-
ма, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Владика, секр.

МИХАЙЛО СЕМКІ